PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 154 (7942)

TRST, torek, 6. julija 1971

ZAHODNONEMŠKO-FRANCOSKI POGOVORI NA VRHU

Marka sporno jabolko med Parizom in Bonnom

Pompidou, Brandt in pristojni ministri Francije in Z. Nemčije razpravljajo zlasti o evropskih monetarnih in političnih vprašanjih

Georges Pompidou

Willy Brandt

BONN, 5. — Francoski predsednik Pompidou je prispel danes v Bonn na dvodnevni uradni obisk v okviru šestmesečnih francosko-zahodnonemških posvetovanj, ki jih določa pogodba med obema državama iz leta 1963. Temu obisku so dali Francozi izredno važnost, saj spremljajo Pompidouja predsednik vlade Dalmas, zunanji minister Schuman, finančni minister D'Estaing, obrambni minister Debré in minister za znanstvene raziskave Ortoli. Po prihodu v Zahodno Nemčijo se je Pompidou srečal v Mainzu z zahodnonemškim kanclerjem Brandtom. Z bonske strani se pogovorov s Francozi udeležujejo zunanji minister Scheel, finančni minister Schiller, obrambni minister Schmid in minister za znanstvene raziskave Leussink.

Francoska in zahodnonemška državna delegacija sta danes na «izletu» po Renu na ladjo «Loreley» obravnavali vprašanja zunanje politike, zlasti pa sta posvetila največ časa evropskim monetarnim vprašanjem, ki so v evropski gospodarski skupnosti na dnevnem redu po uvedbi nihajočega tečaja marke. O tem vprašanju sta najprej govorila na štiri oči Brandt in Pompidou. Hkrati pa sta monetarne zadeve temeljito obravnavala tudi oba finančna ministra. Scheel in Schuman pa sta proučila vprašanja, ki so povezana s popuščanjem napetosti med Vzhodom in Zahodom, s posebnim poudarkom na vprašanje Berlina in dvostranskega zmanjšanja oboroženih sil v Evropi.

O današnjih pogovorih ni bilo objavljeno nobeno uradno sporočilo. Toda Brandt je v pozdravnem govoru, ki ga je imel pri kosilu, izjavil, da «Evropa potrebuje sporazumevanje med Francijo in Zahodno Nemčijo». To sporazumevanje, je dejal Brandt, «je osnova politike zahodnonemške vlade». Nato je poudaril, da tudi če bi prišlo do nasprotujočih si stališč med obema državama glede določenih interesov, bi bilo treba ta nesoglasja vključiti v splošni zadovoljivi kontekst prijateljskih odnosov med obema državama. Ta Brandtova izjava potrjuje globoko nesoglasje med Francijo in Zahodno Nemčijo glede evropskega vprašanja. Francozi trdijo, da nihajoči tečaj marke škoduje evropski gospodarski skupnosti in ni v skladu s sporazumi o evropski gospodarski in monetarni združitvi. Kot je znano, gredo zahodni Nemci odločno po svoji poti glede tečaja marke in tudi na nedavnem zasedanju finančnih ministrov gospodarske skupnosti v Bruslju ni prišlo do nobenega dogovora.

TEŽKI ČASI ZA COLOMBOVO VLADO

Desnica KD, PSDI in PRI zahtevajo preverjenje v štiristranski koaliciji

Hoteli bi vpreči socialiste v politiko zavlačevanja socialnih reform - Zanimivo sporočilo Morove struje

RIM, 5. — Colombova vlada plava v precej razburkanih vodah. Socialdemokrati in republikanci, kakor tudi desnica krščanske demokracije zahtevajo štiristransko preverjenje odnosov v vladni koaliciji. Hkrati pa bi hoteli vpreči socialiste v nadaljnjo vladno politiko, ki naj bi zavlekla socialne reforme. Med njimi so tudi silnice, ki bi hotele speljati sedanji politični položaj v vladni koaliciji do skrajnih posledic in celo do razbitja.

V ta okvir in zlasti glede položaja v sami krščanski demokraciji, je treba vključiti tudi današnje stališče Morove struje. Ta je danes objavila sporočilo, v katerem je med drugim rečeno, da ni mogoče improvizirati zgodovinskega in političnega položaja v notranjosti krščanske demokracije. Pri tem Morova struja ugotavlja, da je vsaka skupina v notranjosti KD dala svoje predloge za rešitev položaja in dodaja, da sedaj ni čas za cenzure ali za prerekanje. «Vsi moramo služiti stvari, vsi smo sedaj potrebni in samo potrebni». To stališče tolmačijo v Rimu kot željo Mora, da se ponovno vrne na odločujoča mesta v stranki. Ker je sedaj Colombo na prepihu, Forlani pa jo je v stranki precej zavozil s svojo zmerno, da ne rečemo desničarsko politiko, ni izključeno, da pride v bližnji prihodnosti Moro ponovno v poštev za tajnika stranke, ali pa celo za predsednika vlade. S tem seveda bi se moral odreči «kandidaturi» za predsednika republike.

Napetost v levi sredini je danes zaostrilo glasilo PRI «La voce repubblicana» s člankom, ki ga pripisujejo La Malfi. Časnik močno napada socialiste, zlasti pa posredno ministra Giolittija in demokristjana Donat Cattina zaradi sprejetih konjunkturnih ukrepov. «La voce repubblicana» pravi, da so nekateri ministri svoj čas odobrili in podprli politiko, ki je pripeljala do resnih motenj v proizvajalnem ustroju in da bi morali ti ministri sedaj podati ostavko. Kot torej vidimo, hočejo določene sile v levosredinski koaliciji zrušiti Colombovo vlado.

V tej zvezi je treba omeniti tudi sporočilo demokrščanske struje «Forze nuove», ki se poteguje za združitev vse demokristjanske levice. Ta struja zahteva, da mora krščanska demokracija ohraniti značaj ljudske stranke in da se mora istovetiti s politiko, ki bo omogočila prihod na bblast v demokratičnih pogojih vseh tistih socialnih sil, ki so sedaj še izključene. Struja «Forze nuove» meni, da če bi bile leve sile v stranki v večini bi se moralo zamenjati tudi njeno sedanje politično tajništvo.

Medtem pa demokrščanska desnica pritiska z vsemi sredstvi, da bi prišlo končno do štiristranskega sestanka vladne koalicije, t.j. prav nasprotno kar zahtevajo socialisti, ki predlagajo dvostranske pogovore. V tem položaju se zdi, da je Colombo izbral socialistično stališče in da bo imel baje že jutri prvi sestanek s tajnikom KD Forlanijem.

Milanski fašisti napadli občinskega svetovalca PSIUP

DESIO (Milan), 5. — Fašistični pretepači so preteklo noč napadli občinskega svetovalca PSIUP v Desiu 26-letnega Domenica Sclafarija. Potrkali so na vrata njegovega stanovanja in ko je Sclafari odprl, so skočili nanj ter ga pretepli s pestmi in palicami. Spravili so se tudi na očeta občinskega svetovalca ter na mladeniča, ki je priskočil na pomoč. Fašisti so nato zbežali z avtomobilom, ki jih je čakal pred vrati, še prej pa so izstrelili nekaj strelov iz samokresa.

Vse tri žrtve zločinskega napada se bodo morale zdraviti v bolnišnici od 10 do 25 dni. Karabinjerji, ki vodijo preiskavo, niso še našli krivcev.

Od danes fiati dražji

TURIN, 5. — Od jutri bodo skoraj vsi Fiatovi avtomobili nekoliko dražji. Podražitev, ki zadeva tako osebna kot industrijska vozila niha med 4 in 5 odst. Tako se je cena malega «500» povečala za 30.000 lir, «dino», ki je prej veljal kot coupe 4.450.000 lir, pa bo sedaj stal 265 tisoč lir več. Tudi za spyder bodo morali odšteti 4 milijone 465.000 lir namesto prejšnjih 4 milijonov 300 tisoč lir.

Tako je tudi Fiat, kot skoraj vse druge avtomobilske hiše podražil svoje modele zaradi povečanja proizvodnih stroškov.

Kaže, da bodo isto usodo doživeli tudi avti autobianchi in industrijska vozila OM.

PEKING, 5. — Kitajski ministrski predsednik Čuenlaj je sprejel danes v Pekingu voditelja laburistične opozicije v Avstraliji Gougha Whitlama, s katerim se je zadržal več kot eno uro v prijateljskem pogovoru.

JERUZALEM, 5. — Zahodnonemški zunanji minister Walter Scheel bo od 7. do 11. julija uradno obiskal Izrael.

Slovenska matica o položaju Slovencev v Avstriji, Italiji in na Madžarskem

LJUBLJANA, 5. — Slovenska matica kot najstarejša slovenska kulturna ustanova je na svojem zadnjem rednem občnem zboru v duhu svojega namena in svoje tradicije razpravljala tudi o položaju Slovencev v Italiji, v Avstriji in na Madžarskem. Ugotavlja, da ti naši rojaki kljub deklaraciji o pravicah človeka in vsem določbam mirovnih, oziroma državnih pogodb ter ustav še ne uživajo jezikovnih, kulturnih in narodnostnih pravic, ki so jim z njimi zagotovljene; ne priznavajo jim značaja manjšine kot subjekta; nekim delom naših rojakov niti ne priznavajo, da so Slovenci; znaten del ne uživa niti pravice osnovnošolskega pouka v materinščini; nad našimi rojaki izvajajo gospodarski in politični pritisk; z raznimi gospodarskimi in drugimi akcijami spreminjajo etnični značaj njihovega narodnostnega ozemlja. Slovenska matica, ki je imela vedno pred očmi celoto slovenskega naroda, z zadovoljstvom ugotavlja, kako se povečuje stalna skrb matičnega naroda in matične države za zamejske Slovence. K bolj odločnemu in aktivnemu zavzemanju za pravice zamejskih Slovencev nas tembolj obvezuje njihova vztrajna odločnost, ki so jo kazali v preteklosti in ki jo tudi danes enako odločno izpričujejo v boju za svojo narodno enakopravnost.

Slovenska matica je listino o položaju slovenskih narodnostnih manjšin v Avstriji, Italiji in na Madžarskem izročila predsedniku skupščine SRS Sergeju Kraigherju in podpredsedniku izvršnega sveta SRS Francetu Hočevarju.

ZDA SO SPROŽILE ŽIVAHNO DIPLOMATSKO DEJAVNOST

Pričakovanje pozitivnih premikov po mirovnih predlogih za Vietnam

Kissingerjevi pogovori v Sajgonu - «New York Times» nadaljuje z objavo tajnih dokumentov Pentagona

SAJGON, 5. — Novi mirovni predlogi v sedmih točkah, ki jih je delegacija južnovietnamske začasne revolucionarne vlade predložila na zadnji seji pariške konference za Vietnam, so vzbudili veliko zanimanje in tudi neprikrite upe, da bi se na mirovnih pogajanjih končno le nekaj premaknilo. Glavno vprašanje ostaja sedaj reakcija ameriške vlade, ki zaradi pritiska javnega mnenja ne more enostavno zavrniti predlogov, kot je to storila v preteklosti.

O mirovnih predlogih ZRV se sedaj pogovarjajo z azijskimi zavezniki ZDA Nixonovi odposlanci: zunanjepolitični svetovalec Bele hiše Henry Kissinger, ki je iz Sajgona odšel danes v Bangkok, podpredsednik Spiro Agnew, ki je obiskal Južno Korejo in Singapur, ter obrambni minister Melvin Laird, ki vodi razgovore z japonskimi predstavniki.

Seveda vlada največje zanimanje za Kissingerjev obisk v Sajgonu, saj je bil tamkajšnji lutkovni režim doslej največja ovira za dosego mirovnega sporazuma. Nixonov predstavnik se je pogovarjal včeraj s predsednikom Van Thieujem, danes pa se je sestal s podpredsednikom Cao Kyjem, z bivšim predsednikom Duongom Van Minhom («velikim Minhom»), s predsednikom sajgonskega senata ter z bivšim zunanjim ministrom v vladi Ngo Dinh Diema. Seveda je imel Kissinger tudi daljši razgovor z ameriškim veleposlanikom Bunkerjem. Kot smo omenili, je Kissinger odpotoval danes na Tajsko, jutri pa bo odpotoval v Indijo.

Sajgonski podpredsednik Cao Ky pa je tik po razgovoru z Nixonovim odposlancem sporočil, da si je za kandidata za podpredsedniško mesto na prihodnjih predsedniških volitvah izbral katoličana Trunga Vinh Lija, ki je bil predsednik parlamenta, ko je bil na oblasti Ngo Dinh Diem. Ky je tudi dejal, da ne nasprotuje določitvi roka za umik ameriških vojakov iz Vietnama.

Iz indokitajskih bojišč poročajo medtem o zaostreni dejavnosti partizanov, ki so preteklo noč bombardirali ogromno letalsko bazo ZDA v Da Nangu. Na oporišču je padlo najmanj deset raket, ki so ubile tri ameriške vojake ter jih ranile 36. Na severu države so partizani v presledku ene ure sestrelili dva ameriška helikopterja, člani posadk pa so se rešili s padali. V Kambodži so partizani napadli vojaški vlak blizu Phum Chara, 230 kilometrov od Phnom Penha ter ubili sedemnajst oseb, med katerimi vse pripadnike oboroženega oddelka, ki je spremljal vlak.

«New York Times» nadaljuje medtem objavo tajnih dokumentov Pentagona o ameriški politiki v Vietnamu ter posveča današnje poglavje predvsem reakciji Washingtona na ženevske sporazume o Indokini iz leta 1954. Bela hiša in Pentagon sta sporazume ocenila kot «polom» ter soglašala, da je potrebna učinkovita akcija, da bi preprečili komunistično zmago v vsem Vietnamu.

Bela hiša je po pisanju lista odigrala odločilno vlogo pri neuspehu ženevskih sporazumov. Vsedržavni varnostni svet se je bal predvsem volitev, ki so jih predvidevali sporazumi, in ki bi se po predidevanjih Washingtona zaključile s komunistično zmago. Zaradi tega je bil 8. avgusta 1954 odobren program vojaške in gospodarske pomoči režimu Ngo Dinh Diema, medtem ko so francoske svetovalce zamenjali ameriški izvedenci. Varnostni svet ZDA je celo zahteval od takratnega predsednika Eisenhowerja, naj zagrozi Franciji, da bo prekinil vso pomoč, če bi pariška vlada kakorkoli pristala na to, da bi komunisti prevzeli oblast v Indokini.

Iz dokumentov Pentagona izhaja tudi, da je predsednik Eisenhower takoj po zaključku konference v Ženevi in pred evakuacijo Hanoja poslal v severnovietnamsko prestolnico skupino saboterjev, ki jih je vodil polkovnik Lansdale. Ta je delal za obveščevalno službo — CIA, ter je imel nalogo izvršiti vrsto sabotaž, poleg tega pa pripraviti «izčrpen seznam morebitnih ciljev za bodoče polvojaške operacije». Ta skupina saboterjev je prišla tako daleč, da je plačala južnovietnamske vedeževalce, ki so morali predvideti «svetlo bodočnost» režimu predsednika Diema ter vrsto nezgod za «vietminh». Na ta način naj bi vplivali na vietnamsko ljudstvo, da bi se opredelilo za antikomunizem.

Dokumenti potrjujejo tudi, da je Hošiminh med leti 1945 in 1946 pisal najmanj osem pisem predsedniku Trumanu in ameriškemu državnemu departmaju ter prosil za ameriško podporo boju za neodvisnost Vietnama. Kaže, da niso Američani nikoli odgovorili na ta pisma.

MORO NA URADNEM OBISKU V MOSKVI

Pogovori z Gromikom o evropskih vprašanjih

Danes italijanski minister pri Kosiginu in Podgornem

MOSKVA, 5. — Zunanji minister Aldo Moro je prispel danes na večdnevni uradni obisk v Sovjetsko zvezo. Na moskovskem letališču je Mora in ostale člane italijanske delegacije sprejel sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko. Poleg Moskve bo Moro obiskal Leningrad, Novosibirsk, Taškent in Samarkando.

Popoldne je bilo prvo srečanje med obema zunanjima ministroma, na katerem so obravnavali predvsem vprašanje konference o evropski varnosti, uravnovešenega zmanjšanja oboroženih sil v Evropi in vprašanje Berlina. Na prvem srečanju sta Moro in Gromiko dala prednost mednarodnim in evropskim zadevam, pozneje pa bosta govorila še o dvostranskih odnosih. Jutri dopoldne bosta Mora sprejela Kosigin in Podgorni.

Na današnjih pogovorih je Moro najprej podal oceno o svetovnem in evropskem položaju ter ugotovil, da so se v Evropi izboljšali odnosi med državami. Pri tem je še posebno poudaril podpis pogodbe med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo ter med Poljsko in Zahodno Nemčijo. Nadalje je govoril o napredku pogovorov o Berlinu in o pogajanjih za omejitev strateškega jedrskega orožja ter ugotovil, da je vse to doslej ugodno vplivalo na splošen položaj v Evropi in na popuščanje napetosti.

Glede napovedane evropske konference je Moro dejal, da je bil tudi tu napravljen korak naprej. Pri tem je omenil nedavno zasedanje NATO v Lizboni, ki je po njegovem mnenju približalo možnost sklicanja konference. Moro je poudaril, da bi morala evropska koferenca zajeti širši obseg v splošni perspektivi popuščanja napetosti na svetu. Italijanski zunanji minister je zaključil svoje poročilo z zagotovilom, da je italijanska vlada na razpolago za vse pogovore za utrditev miru.

Sovjetski zunanji minister Gromiko se je strinjal z oceno Mora o izboljšanju političnega položaja v Evropi in poudaril, da obstajajo še nekatera vprašanja, ki jih je treba globoko proučiti. Tudi Gromiko je omenil pogodbo Sovjetske zveze in Poljske z Zahodno Nemčijo kot korak za pomiritev v Evropi in poudaril, da bi morala biti ta pogodba v Bonnu ratificirana ne glede na rešitev berlinskega vprašanja. Glede evropske konference je Gromiko dejal, da se Sovjetska zveza strinja, da jo je treba temeljito pripraviti ,hkrati pa je pripomnil, da se je ne sme zavlačevati z izumetničenimi izgovori.

Po vsej Jugoslaviji proslave 30-letnice ljudske vstaje

BEOGRAD, 5. — S priložnostnimi akademijami, z odkritjem spomenikov padlim borcem, s polaganjem vencev na grobove borcev, z ljudskimi zbori, raznimi kulturnimi in športnimi prireditvami so narodi Jugoslavije proslavili 30-letnico ljudske vstaje in dan borca. Začetek tega pomembnega jubileja je bil že v petek zvečer, obeležen s slovensko akademijo v Narodnem gledališču, katere so se udeležili predsednik Tito s soprogo v spremstvu drugih najvišjih državnih in partijskih voditeljev, delegacije vseh republik in pokrajin in številni kulturni in javni delavci. Po priložnostnem govoru predsednika Zveze borcev Marjana Cvetkovića, je bil prikazan kulturnoumetniški program, v katerem so sodelovali glasbeniki in umetniki vseh republik in pokrajin.

Poleg slovesne akademije v Beogradu so posebne omembe vredni ljudski zbori v Leskovcu, na Sutjeski, v Kupresu, v Kumanovu, na Majevici, Dapršiću in v drugih krajih. V okvir te proslave spada tudi še proslava Iskre v Kranju, kjer je na zboru okrog 10.000 delavcev govoril predsednik skupščine Slovenije Sergej Kraigher.

B. B.

BEOGRAD, 5. — Koordinacijski odbor za kadrovsko politiko zveze je po posvetovanju z republikami in pokrajinami potrdil predlog, da se za predsednika zvezne skupščine namesto pokojnega Milentija Popovića kandidira član izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije Mijalko Todorović. Koordinacijski odbor za kadrovske politiko bo svoj predlog poslal zvezni konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, da ga na svoji prvi seji prouči.

VČERAJ V «BANCO POPOLARE» BLIZU REGGIO CALABRIE

Roparski napad terjal tri žrtve in 2 ranjena

Odpor uradnikov je presenetil roparje, ki so začeli streljati in nato brez sledu izginili

REGGIO CALABRIA, 5. — Štirje do zob oboroženi zlikovci so skušali oropati banko v Polisteni, presenetil pa jih je takojšnji odpor uradnikov in ravnatelja, zaradi česar so začeli streljati: smrtno so zadeli tri osebe, ena se v bolnišnici bori s smrtjo, še en uradnik pa je lažje ranjen.

Vse se je zgodilo z blazno naglico: ura je bila 12.10, ko so se v kraju Polistena, 78 kilometrov od Reggio Calabrie, pojavili štirje mladeniči z orožjem v rokah. Obraze so imeli pokrite s črnimi oglavnicami, v katerih sta bili samo dve špranji za oči. V krajevni ljudski banki so bili v tistem trenutku ravnatelj Pasquale Valensiste, pet uradnikov — Francesco Scarano, Francesco Iemma, Giovanni Garcea, Domenico Lazzaro in Aldo Carrere — ter en sam klient, Demetrio Barreca, ki je kasneje tudi približno opisal dogodke. Roparji so navzočim ukazali, naj dvignejo roke ter se naglo napotili proti ravnateljstvu. Uradniki pa so takoj reagirali, ravnatelj je začel vpiti, klientu Barreci je medtem uspelo, da se je izmuznil iz banke in se zatekel v bližnjo vežo.

Nenadni odpor in vpitje je očitno razburilo roparje, ki so začeli streljati. Zdi se, da so ustrelili samo šestkrat, od šestih strelov pa so bili štirje še pretočni. Preden sta se dva lastnika bližnjih trgovin znašla in segla po orožju, da bi priskočila na pomoč, so roparji že skočili na bel avtomobil vrste «giulia», ki je bil parkiran v bližini in v katerem je sedel še en mladenič, in izginili, da je bilo vse nadaljnje iskanje policije zaman.

Ranjence so nemudoma odpeljali v bolnišnico, ki je približno pol kilometra od banke. Med potjo pa so trije ranjenci izdihnili: 70-letnega ravnatelja Valensiseja je strel zadel v srce, 44-letnega knjigovodjo Scarana v prsi, 36-letnega dr. Iemmo pa v grodnico. Četrti ranjenec, 46-letni Giovanni Garcea, je bil zadet v vrat. Rana je izredno nevarna, saj mu je krogla šla skozi vrat in mu poškodovala četrto vretence. Lažje je bil ranjen 31-letni Lazzaro, ki bo okreval v dvajsetih dneh: krogla ga je samo oplazila po glavi. Nobene poškodbe ni dobil peti uradnik Carrere, ki pa zaradi hudega živčnega pretresa ne more podati točnega opisa roparjev.

Kakor smo omenili, so roparji bliskovito izginili. Kljub temu, da so se agenti poslužili celo helikopterjev, niso našli sledu o zlikovcih. Preiskavo vodi polk. Ippolito, sodelujejo pa karabinjerji in agenti letečega oddelka iz Reggio Calabrie. Zdi se, da je eden od roparjev izgubil zlato verižico s križem, vendar policija tega ni potrdila.

V zvezi s trojnim umorom je predsednik Saragat podal izjavo, s katero med drugim poziva parlament, vlado in sodstvo, naj nemudoma ukrepajo, da onemogočijo podobna kriminalna dejanja. Notranji minister Restivo se je popoldne pogovoril z načelnikom policije Vicarijem in s karabinjerskim generalnim poveljnikom Sangiorgiom. Odločil je dalje, naj se nemudoma poda v Reggio Calabria namestnik policijskega načelnika, ki je tudi načelnik «Criminalpola».

VI. PARTIZANSKI TABOR NA OPČINAH

Openska sekcija zveze partizanov ANPI je v nedeljo priredila že šesti zaporedni «Partizanski tabor», ki je privabil na dvorišče Prosvetnega doma veliko število ljudi tudi iz bližnjih vasi in iz mesta. Openski «Partizanski tabor» je vsakokrat priložnost za srečanje bivših partizanskih borcev in aktivistov ter svojcev padlih borcev, z velikim veseljem pa opažamo, da se tega tabora v vedno večjem številu udeležuje tudi mladina, ki je sicer aktivna v raznih prosvetnih in športnih društvih. Med udeleženci tabora so bili tudi predstavniki borčevskih organizacij z onstran meje, iz Vidma in Tržiča ter predstavniki naprednih političnih strank in gibanj. Govorila sta Alojz Marković v slovenščini in Eugenio Laurenti v italijanščini. (Podrobnejše poročilo berite na tržaški strani).

Pred novo pobudo ZDA za ponovno odprtje Sueškega prekopa

KAIRO, 5. — Danes sta dospela v Kairo ameriški odpravnik poslov v Egiptu Donald Bergus in načelnik urada za egiptovske zadeve pri državnem departmaju Michael Sterner, ki se bosta z egiptovskimi predstavniki pogovarjala o možnosti ponovnega odprtja Sueškega prekopa. Namen diplomatov pa je predvsem pripraviti doslej samo neuradno napovedani obisk Josepha Sisca, ki bi moral v kratkem obiskati poleg Kaira še Tel Aviv.

Sisco, ki na ameriškem zunanjem ministrstvu odgovarja za vprašanja Bližnjega vzhoda, bi moral po predvidevanjih opazovalcev orisati egiptovskim in izraelskim voditeljem novi ameriški načrt za rešitev vprašanja kanala. O tem načrtu ni še nič znanega. Po dosedanjih reakcijah kaže, da ni Siscov obisk zaželen niti v Egiptu niti v Izraelu. Kairski «Journal d'Egypte» na primer piše, da «sprejemamo obisk Bergusu in Sternerja ter nato Sisca z največjo brezbrižnostjo». Telavivski «Maariv» pa je mnenja, da bi Siscov obisk «utegnil bolj škodovati, kot pa koristiti».

Razsodba o zadevi Isolotta

FIRENCE, 5. — Po postopku, ki je trajal več tednov, je sodišče končno izreklo sodbo o zadevi verske skupnosti Isolotta. Razsodba je bila za obtožence nadvse ugodna, saj je sodišče vse oprostilo, ker niso zagrešili nobenega kaznivega dejanja.

Ko je predsednik prebral razsodbo je občinstvo, med katerim sta bila tudi nekdanji župnik Isolotta don Enzo Mazzi ter njegov namestnik don Sergio Gomiti, začelo burno ploskati.

DANES na športni strani

Merckx v težavah?

Merckx sicer še vedno nosi rumeno majico, toda zadnja etapa do Clermond Ferranda je pokazala tudi pri njem znake utrujenosti.

Goolagongova nova teniška zvezda

V Wimbledonu sta med posamezniki zmagala Newcombe pri moških in Goolagongova pri ženskah, oba iz Avstralije. 19-letna Evonne Goolagong je veliko odkritje letošnje teniške sezone.

Brumel ni več svetovni rekorder

Amerikanec nemškega poreklа Matzdorf je med (neodločenim) dvobojem ZDA — SZ skočil v višino 229 cm in je tako odvzel Sovjetu Brumlu njegov 8 let stari svetovni rekord za en centimeter.

Mednarodna košarka na sporedu v Gorici

V prihodnjih dneh bo v Gorici velika mednarodna košarkarska prireditev na evropski ravni, na kateri bo nastopilo več mladih državnih reprezentanc.

ZAKLJUČENA SODNA RAZPRAVA ZARADI UMORA VELEPOSLANIKA ROLOVIĆA

Na procesu v Stockholmu tožilec zahteval dosmrtno ječo za tri ustaške zločince

STOCKHOLM, 5. — Z govori branilcev in ponovnim nastopom javnega tožilca se je danes pred okrožnim sodiščem v Stockholmu končala razprava na procesu proti morilcem jugoslovanskega veleposlanika Vladimira Rolovića in njihovim sodelavcem. Javni tožilec je za obtožena morilca Barišića in Brajkovića in voditelja terористične skupine Stojanova zahteval največjo kazen po švedskem kazenskem zakonu, to je dosmrtno ječo, za ostala dva pa ustrezno strogo kazen. V švedski sodni praksi je to prvi primer, da je javni tožilec zahteval za obtožene določeno kazen. Ker so branilci obtoženih v svojih govorih skušali dokazati, da gre za politično dejanje, je javni tožilec Aksel Robert danes ponovno povzel besedo in je ponovil svojo zahtevo po najvišji kazni. Aksel je opozoril, da ne gre za primerno kazen, temveč za generalno preventivo. «Ne bi želel, da bi se kot javni tožilec pojavil na nekem podobnem procesu, na katerem bi se branilci lahko sklicevali na blage obsodbe tega procesa». Ugotovitev javnega tožilca, da gre za navadne krvoločne zločince, so potrdili tudi sami obtoženi z vzkliki «Smrt Jugoslaviji, živela Hrvaška», posebno pa Brajković, ki je vzkliknil, da mu je žal, da ni ubil tudi hišnika

NASPROTOVANJE NAČRTU CIPE O POMORSTVU

Tržaško odposlanstvo danes v Rimu pri ministru za trgovinsko mornarico

Na pogovore z ministrom Attaguillejem bodo odpotovali župan Spaccini, predsednik pokrajine Zanetti ter sindikalisti Gerli, Gosdan in Fabricci

Končna odločitev CIPE že pojutrišnjem!

Iz Rima smo prejeli preko tiskovnih agencij sporočilo medministrskega odbora CIPE, da bo ta organ razpravljal (in verjetno odobril) načrt za preureditev mornarice javne koristi 8. julija, se pravi — pojutrišnjem.

Tiskovno sporočilo napoveduje že, da bo CIPE sprejel načrt, tak kot ga je izdelala skupina «strokovnjakov». Pri tem zatrjujejo, da «ne gre za odpravo te ali one ladje, temveč za kriterije istočasne ukinitve nekaterih pomorskih prog, ki so pasivne in potenciranje drugih nadomestnih dejavnosti».

Pri tem velja pripomniti, da je CIPE govoril o «nadomestnih dejavnostih» tudi tedaj, ko je sklenil ukinitev ladjedelnice Sv. Marka. V bistvu pa tiskovno sporočilo, katerega namen naj bi bilo pomirjenje javnega mnenja, le potrjuje vesti, da grozi tržaškemu gospodarstvu nov, neozdravljiv udarec.

Medtem ko v mestu raste zaskrbljenost zaradi napovedanih ukrepov medministrskega odbora za načrtovanje CIPE o preureditvi pomorskih prog, skušajo krajevna predstavništva prepričati vlado v Rimu, da začne pogajanja in načrt spremeni, da ne bi prizadel severnojadranskih pristanišč in Trsta v prvi vrsti.

Danes zjutraj odpotujejo v Rim tržaški predstavniki, ki jih bo — na njihovo zahtevo — sprejel novi minister za trgovinsko mornarico Attaguille. V odposlanstvu so župan inž. Marcello Spaccini, predsednik pokrajine dr. Michele Zanetti ter trije tajniki prizadetih sindikalnih zvez pomorščakov — Gerli (CGIL), Gosdan (CISL) in Fabricci (CCdL).

Razgovor z novim ministrom so zahtevali v Trstu že pred časom. Najprej ga je zahtevala deželna vlada, ko je bila pred nekaj meseci seznanjena s prvim načrtom IRI-Finmare. Pozneje je deželni odbor po smrti tedanjega ministra za trgovinsko mornarico Mannironija, sestavil protipredloge, a jih v Rimu ni baje nihče preučil. Zato je deželna vlada spet zahtevala pri novem ministru za sprejem. Medtem je, kot strela z jasnega, prišla iz Rima vest, da je CIPE sestavil tretji in baje dokončni načrt za skrčenje državne mornarice Finmare. Oseminštirideset ladij bi morali odpraviti in zrušiti, od teh tudi nekaj tržaških.

Pozneje so vzrojili sindikati in javno mnenje. Spaccinija so v občinskem svetu večkrat opozorili na nevarnost teh preureditev, pa tudi sam je večkrat izjavil, da jim odločno nasprotuje.

Tudi v zadnjem pismu izpred štirih dni sta Spaccini in Zanetti poudarila, da sta zaskrbljena zaradi razširjenih vesti o posledicah preureditve pomorskih prog in izjavljata, da bodo v Trstu odločno branili pomorsko vlogo svojega pristanišča in mestnega gospodarstva sploh.

Stališče KPI in socialdemokratov

Komunisti so istočasno sprožili akcijo, da se uresniči v tem pogledu enotnost vseh sil, ki nasprotujejo taki preureditvi in pripominjajo, da so predpostavke iz katerih izhaja načrt CIPE iste in prav tako zgrešene, kot one, po katerih je CIPE izdelal prvi načrt za skrčenje ladjedelniške dejavnosti v Italiji in Trstu. Tedaj, trdijo v KPI, so domnevali, da se bo povpraševanje ladij in pomorskih prevozov sploh skrčilo za kakih 30 odstotkov, medtem ko je že nekaj let pozneje postalo jasno, da se brodarstvo po vsem svetu krepi. Ne samo ladjedelnice, temveč tudi brodarske družbe delajo s polno paro, skušajo posodobiti svoje naprave, uvajajo sistem «containerjev», spodbujajo investicije v pristaniške dejavnosti, v Italiji pa državni organi nesmotrno preurejajo lastno brodovje ter prepuščajo tako važno gospodarsko dejavnost zasebnikom in se s tem odpovedujejo pozitivni vlogi usmerjevalca.

Socialdemokrati vztrajajo, da se mora postaviti na čelo taki akciji levi center sam. Zato je Lonza predlagal vsem levosredinskim strankam v deželi (KD, PRI, PSI in PSDI), naj bi koordinirale nastop v Rimu, da se dosežejo zagotovila za dokončno izgradnjo avtoceste od Vidma do Trbiža in da se spremeni načrt CIPE. Lonza tudi trdi, da bi morale levosredinske stranke zahtevati v Rimu, naj državni organi sprejmejo deželni zakonski osnutek o izrednem prispevku države avtonomni deželi Furlaniji - Julijski krajini, s katerim bi ta finansirala svoj gospodarski razvoj, delno pa tudi krila škodo, ki ji povzročajo vojaške služnosti.

Tržaški sindikati grozijo s stavkami

Tržaške sindikalne organizacije so vest, da odpotovalo tržaško odposlanstvo v Rim, sporočile z letakom vsem delavcem. V njem med drugim opozarjajo javnost, da bodo sprožile ostro sindikalno akcijo v primeru, da bi se rimski razgovori izjalovili. Iz celotnega besedila letaka se da sklepati, da utegnejo sindikalne centrale oklicati celo splošno stavko v mestu, kot tedaj, ko je CIPE prizadel, z zaporo ladjedelnic, industrijsko dejavnost z državno udeležbo.

Poseg sen. Seme

Pri ministrih za proračun, gospodarsko načrtovanje in trgovinsko mornarico je posegel senator Paolo Sema (KPI). Poslal jim je pismeno vprašanje, v katerem jih opozarja na val negodovanja, ki so ga sprožile vesti o skorajšnjem skrčenju državnega brodovja v Trstu. Stvarno zahteva Sema, naj ministri suspendirajo vsakršen sklep o tem in se prej posvetujejo s prizadetimi: v prvi vrsti z deželnim svetom Furlanije-Julijske krajine, sindikati, tržaško občino in pokrajino.

Brzojavko pristojnim ministrom z zahtevo, naj se pred sklepom posvetujejo s prizadetim prebivalstvom, so poslali tudi posl. Albin Škerk, senator Paolo Sema, deželni svetovalci Bacicchi, Lovriha in Godnič ter načelnika svetovalskih skupin v pokrajini Colli in občini Rossetti, vsi člani KPI.

Barkovlje so ogrožene!

Barkovljani prosijo vse slovenske prebivalce, naj se jim pridružijo v boju za ohranitev barkovljanskih lepot.

Občinski svet je že odobril pripravljeni načrt nove ceste, ki naj bi jo nosili do 30 metrov visoki stebri in ki naj bi v diagonali pokvarila vse področje od Grete do Kontovelskega vrha. Če bi bil ta načrt uresničen, bi ta cesta uničila vso barkovljansko panoramo.

Barkovlje so torej ogrožene!

Nujno je, da se zavzamemo za eno izmed najbolj dragocenih lepot našega kraja vsi, in ne samo Barkovljani!

Zato je v teku akcija nabiranja protestnih podpisov. Vsi, ki jim je pri srcu naš breg, naj se nam pridružijo!

Podpise nabirajo v Tržaški knjigarni in pri Primorskem dnevniku.

Mudi se: zadnji rok za podpis ugovora je 19. julija!

PO SESTANKU MEŠANE KOMISIJE

Vprašanje onesnaženja vode je treba reševati skupno

Izvedenci iz Trsta in Slovenije so si po srečanju v Trstu in Ilirski Bistrici ogledali tudi Škocjansko jamo

V petek se je v Trstu sestala mešana komisija strokovnjakov iz Slovenije in Trsta, ki proučuje vprašanje onesnaženja voda. To vprašanje je stopilo v ospredje predvsem lanskega novembra, ko je onesnaženje reke Timave povzročilo resne težave pri dobavi pitne vode Trstu. Tržaške oblasti so ob tem navezale stike s strokovnjaki iz Slovenije, ker je to problem, ki ga je treba reševati s skupnimi močmi.

Slovensko delegacijo, ki ji je načeloval ing. Janez Kokot, svetnik tajništva za urbanistiko SR Slovenije, so v tržaški pokrajinski palači sprejeli pokrajinski predsednik Zanetti, župan Spaccini, predsednik ACEGAT Decarli ter načelnik tržaške delegacije strokovnjakov Bruno Lovero, pokrajinski odbornik za zdravstvo. Po običajni izmenjavi pozdravov in mnenj glede vprašanja onesnaženja Timave in tržaške obale, so se strokovnjaki okvirno dogovorili za vrsto praktičnih ukrepov, ki naj bi pripomogli k varstvu okolja predvsem v interesu zdravja obmejnega prebivalstva z ene in druge strani meje. Med drugim so se dogovorili za izvedbo sledečih ukrepov: razne analize, merjenja, vzajemno stalno obveščanje, očiščenje podzemskega toka v Škocjanski jami ter postavitev čistilnih naprav v Ilirski Bistrici. Kot je znano sta glavni vzrok onesnaženja reke dve tovarni v Ilirski Bistrici, tovarna organskih kislin in tovarna lesonita, ki odlagata svoje odpadke v reko.

Po omenjenem okvirnem dogovoru v Trstu se je mešana komisija odpeljala v Škocjansko jamo ter v Ilirsko Bistrico, da bi si na kraju samem ogledala onesnaženje reke. V Ilirski Bistrici je izvedence sprejel predsednik občinske skupščine Vito Dekleva. V pozdravnem nagovoru je tržaški delegaciji orisal ukrepe, ki jih je bistriška občinska skupščina že podvzela za sanacijo onesnaženja reke Reke. Izjavil je, da predvideva sanacija v prvi etapi začasne naprave za čiščenje, ki bodo konec julija gotove, čeprav ne bodo še dokončno rešile problema. Večje in učinkovitejše naprave so tudi že v gradnji a ne bodo še gotove pred koncem leta. V programu je tudi regulacija rečnega toka, ki je prvi pogoj za zgraditev odtočnih kanalov in zbiralnih jezer. Vsa ta dela so občino in podjetja, ki sodelujejo v tem programu, stala že 400 milijonov starih dinarjev, skupno s prispevkom republiškega sklada pa znašajo dosedanji stroški 800 milijonov starih dinarjev. Celoten program predvideva skupno 2 milijardi in 500 milijonov starih dinarjev.

S svoje strani se je tržaška delegacija obvezala, da bo proučila sestavine vode v Timavi in se bo v ta namen tržaški laboratorij za higieno in profilakso povezal z ljubljanskim inštitutom «Boris Kidrič». Ko bodo izvedenci povzeli iz svojih proučevanj prve zaključke, se bo mešana komisija spet sestala. Okvirno so se domenili, da se bodo spet sestali v drugi polovici septembra.

OB VELIKI UDELEŽBI NA VRTU PROSVETNEGA DOMA

VI. partizanski tabor na Općinah potrditev zvestobe načelom NOB

Nagovori Mirka Kaplja v imenu prirediteljev, Markoviča in Laurentija v imenu ANPI - Nastop pevskih zborov «Srečko Kumar» iz Repna in «Franc Zgonik» iz Branika, godbe iz Brega in članov dramske skupine p. d. «Tabor»

Na dvorišču openskega Prosvetnega doma je bil v nedeljo šesti vsakoletni partizanski tabor, ki ga prireja domača sekcija Zveze partizanov ANPI.

Tabor se je dejansko začel že dopoldne, ko so v dvorani Prosvetnega doma odprli razstavo slik, brošur, časopisov in drugega dokumentarnega gradiva iz časov narodnoosvobodilne borbe. Glavna del tabora pa je bil proti večeru na dvorišču ob udeležbi velikega števila ljudi iz vseh vasi gornje tržaške okolice in seveda tudi iz mesta. Naravno je, da so bili najštevilnejši med njimi bivši partizani in aktivisti ter svojci padlih v NOB, posebno razveseljivo pa je, da je bila v res lepem številu zastopana tudi mladina, ki se udejstvuje v raznih prosvetnih in športnih društvih.

Tabor je kot domačin v imenu krajevnega odbora ANPI začel Mirko Kapelj, ki se je v svojem pozdravnem nagovoru z največjim spoštovanjem poklonil najprej spominu padlih in vseh žrtev nacifašističnega terorja, nato pa v imenu vseh zbranih poslal pozdrave borcem v Sloveniji in v Jugoslaviji, ki so prav v nedeljo praznovali tradicionalni «dan borca». Mirko Kapelj je nato pozdravil predstavnike prisotnih borčevskih organizacij med katerimi predstavnike Zveze borcev iz Nove Gorice, ANPI iz Vidma in Tržiča, tržaške federacije PSI in KPI, predstavnike SKGZ, konzula SFRJ v Trstu Draga Žvaba, godba z Brega, pevska zbora «Srečko Kumar» iz Repna in «France Zgonik» iz Branika, ostale sodelujoče ter vse, ki so pomagali pri pripravah za izvedbo tabora. Na zaključku je prebral še osnutek zakona, ki ga je predložil parlamentu poslanec Albin Škerk skupno z drugimi komunističnimi parlamentarci za priznanje predlogov za vojaško odlikovanje borcev v NOB, ker na osnovi prejšnjega zakona mnogi borci niso utegnili v predpisanem roku predložiti potrebne dokumentacije.

Tov. Kapelj je nato predal besedo Alojzu Markoviču, ki je govoril v slovenščini. Pohvalil je pobudnike tabora, ki vsako leto združuje bivše borce in mladino, ki se zgleduje po njih, se spomnil 30-letnice ustanovitve OF in partizanskega boja, v katerem se je proti skupnemu sovražniku kovalo bratstvo med Slovenci in Italijani. Nato se je govornik dotaknil sedanjega boja Slovencev in Italijanov proti novim fašističnim provokacijam, za socialne pridobitve, za napredek in za enakopravnost Slovencev. Pri tem je omenil skupno pismo predstavnikov slovenske manjšine v Italiji predsedniku vlade Colombu, na katerega še ni odgovora, zakon poslanca Škerka in senatorja Seme za pravice Slovencev, obisk maršala Tita v Italiji in druge stike s predstavniki Slovenije in Hrvaške. Markovič je zaključil svoj govor z vzklikom, da nas obljube ne zadovoljujejo in da zahtevamo konkretnih dejanj.

V italijanščini je nato spregovoril podpredsednik tržaške federacije ANPI Eugenio Laurenti, ki se je najprej poklonil spominu tragično preminulih sovjetskih kozmonavtov in njihovo žrtev povezal z žrtvijo slovenskih in italijanskih borcev, ki so se prav tako žrtvovali v borbi za napredek in lepšo bodočnost narodov. Potem ko je spregovoril o boju vietnamskega ljudstva proti ameriškemu imperializmu, se je dotaknil še nekaterih vprašanj italijanske notranje politike in pri tem poudaril, da se po 26 letih, ko so bili postavljeni temelji demokratične ustave, dopuščajo fašistične in parafašistične organizacije, ki bi jih morali v skladu z ustavo razpustiti. Govornik je poudaril pomen boja vseh demokratičnih sil in zlasti še tu pri nas, za dosego narodnih pravic Slovencev.

Sledil je kulturni spored, ki ga je začela godba z Brega. Pod vodstvom Dušana Štrajna je zaigrala več partizanskih in narodnih pesmi. Pod vodstvom Mirka Guština je nato nastopil moški pevski zbor «Srečko Kumar» iz Repna in zapel pesmi «Soči», «Komandant Stane», «Hej brigade», «Pesem XIV. divizije» in domačo «Mi smo s Krasa doma». Člani dramske skupine p.d. «Tabor» so podali izbor pesmi evropskega odporniškega gibanja, na zadnje pa je nastopil gost moški pevski zbor «Franc Zgonik» iz Branika in pod vodstvom Guida Filipčiča zapel pesmi «Delavski pozdrav», «Tam na vrtu», «Žabe», «Hej tovariši», «Pesem o svobodi» in na željo občinstva še partizansko «Na juriš». Oba zbora sta bila deležna nevdušenih aplavzov občinstva.

Kulturni del, kateremu je potem sledila prosta zabava, je zaključil Miro Kapelj, ki je ob omembi, da bo na Općinah v kratkem postavljen spomenik padlim borcem, pozval svojce padlih z Opčin, od Banov, Ferlugov in iz Podvarha, naj si ogledajo seznam padlih ter ugotovijo, če so v njih res vsi padli borci in druge žrtve NOB.

S SEJE DEŽELNEGA ODBORA

Porazdelili so prispevke za socialne in druge pobude

220 milijonov lir za hitro zdravstveno pomoč na cestah

Na svoji včerajšnji seji je deželni odbor, na predlog odbornika za zdravstvo in higieno Devetaga, odobril program za leto 1971 glede deželnih prispevkov za razvoj službe za hitro zdravstveno pomoč na cestah. Na podlagi deželnega zakona iz leta 1966 bodo v ta namen dodelili za letos skupno 220 mil. lir. S tem denarjem bodo plačali osebje, ki je zaposleno v 19 centrih za hitro pomoč (4 ambulante RK in 15 bolnišnic), kupili bodo tri nove rešilne avtomobile, izpopolnili bodo omrežje «SOS» stolpcev ob glavnih cestah in povečali število povezovalnih centrov z bolnišnicami od 5 na 7.

Na predlog odbornika za delo in socialno skrbstvo Stopperja je deželni odbor odobril izplačilo akontacije (50 odst. prispevka za leto 1970) raznim patronatom in zavodom za socialno skrbstvo. Celotni prispevek bodo izplačali po ugotovitvi dejavnosti omenjenih patronatov in ustanov v lanskem letu. Za predujme bodo izplačali skupno 65 milijonov lir.

Na predlog odbornika Varisca je deželni odbor odobril prispevke (50 mil. lir) za razne pobude za razvoj zadružništva. Na predlog podpredsednika in odbornika za turizem Mora pa je deželni odbor odobril prispevke (30 mil. lir) za turistične pobude in dejavnosti.

Včeraj-danes

Danes, torek, 6. julija
DUŠICA

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.57. Dolžina dneva 15.35. Luna vzide ob 19.44 in zatone ob 2.50.

Jutri, sreda, 7. julija
MANICA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 26,5, najnižja 19,3, ob 19. uri 25 stopinj, zračni tlak 1012,9 nestalen, veter 8 km severovzhodni, vlaga 68 odst., nebo 2/10 pooblačeno, morje skoro mirno, temperatura morja 23,9 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 2. julija 1971 se je v Trstu rodilo 17 otrok, umrlo je 10 oseb.

Umrli so: 87-letni Mario Castellani, 97-letni Romeo Malusà, 57-letna Augusta Zubin por. Deni, 67-letna Rosita Curto por. Pepe, 83-letni Pietro Piras, 77-letni Mario Polli, 72-letna Antonia Scherian vd. Rumen, 2 dni stari Alessandro Clai, 77-letni Luigi Parmeggiani, 83-letna Maria Carmela Delise vd. Fernetti.

Dne 3. julija 1971 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

Umrli so: 66-letni Bruno Coen, 73-letni Giulio Gollo, 65-letna Giuseppina Antonaz por. Dambrosi, 77-letni Milovan Mahne, 56-letna Emilia Angelini, 73-letni Alberto Micheli, 65-letni Enrico Balbi-Pechiar, 67-letna Emilia Pletz vd. Maghet, 73-letni Domenico Stella, 89-letni Edoardo Marino, 80-letna Elda Klein vd. Marcovigi.

Dne 5. julija 1971 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 21 oseb.

Umrli so: 88-letni Pietro Santin, 50-letni Adriano Apollonio, 85-letni Luigi Mariani, 65-letna Alma Ceglar por. Valentini, 59-letna Lidia Lonza por. Manzoni, 71-letni Carlo Bisiacchi, 35-letni Luigi Martinelli, 60-letni Umberto Seccia, 63-letni Alberto Canciani, 56-letna Laura Sossi vd. Amato, 59-letna Jole Kert vd. Siega, 69-letna Rosa Rocco por. Ammaturo, 59-letni Walter Bogoni, 63-letni Ugo Pregarc, 84-letna Santa Bieker por. Stradiot, 7-letni Umberto Novari, 79-letna Antonia Milharcich vd. Scherelli, 75-letna Antonia Iurissevich por. Mazzaria, 90-letni Ermanno Indrigo, 75-letni Luigi Zamarian, 83-letni Ferruccio Martini.

Oklici: delavec Giovanni Urbaz in gospodinja Rosa Meiacco, uradnik Fabio Sanson in uradnica Milvia Giabbai, trg. pomočnik Renato Favetti in bolničarka Giovanna Alessio, uradnik Luciano Collinelli in frizerka Sonia Sabadin, urar Filodeo Galante in delavka Sofia Cufer, uradnik Rodolfo Marcianò in uradnica Maria Angela Troian, delavec Luciano Carpani in uradnica Antonietta Montemurro, računovodja Raffaele Vitez in trg. pomočnica Grozdana Pianini, delavec Fabio Konradter in uradnica Marina Pace, zdravnik Giovanni Serra in social. asistentka Rosella Casulich, uradnik Rosario Marino in gospodinja Angela Privitera, zdravnik Alessandro Bieker in bolničarka Maria Visconti, uradnik Sergio Archetti in univ. študentka Anna Sylos Labini, zidar Carmelo Gambareri in trg. pomočnica Sonia Didonè, strojni častnik Giorgio Gionochetti in uradnica Rossella Saksida, profesor dr. Vincenzo Gitto in uradnica Stefana Vento, mehanik Roberto Ravalico in gospodinja Marina Facchin, uradnik Claudio Ceugna in uradnica Orsola Borrea, uradnik Raffaele Scarabino in učiteljica Adriana Senatore, častnik Antonio Tirri in uradnica Liana Fatucci, mesar Daniele Stocco in gospodinja Carolina Labarbera, uradnik Luciano Lenardon in uradnica Gabriella Verzegnassi, uradnik Giorgio Limbeck in uradnica Ada Ukmar, karoserist Bruno Buoncompagno in gospodinja Giorgina Pacesso, finančni stražnik Fabiano Squarcia in trg. pomočnica Mariella Marsi, delavec Romeo Mascarin in gospodinja Nadia Sala, šofer Mario Cerna in trg. pomočnica Emilia De Rosa, trg. potnik Giorgio Crozzoli in univ. študentka Marinella Zonta, pomorski kapitan Giorgio Giadrossi in uradnica Dariana Sedmak, motorist Cesare Giursi in delavka Vanda Nemec, univ. študent Giorgio Terdina in gospodinja Liviana Zadeu, finančni stražnik Edmondo Serra in gospodinja Nerina Zampar, uradnik Elio de Polo in gospodinja Grazia Giambatti, električar Sergio de Candussio in trg. pomočnica Livia Cescutti, železničar Germano Salvi in uradnica Renata Sterpin, karoserist Luciano Cossutta in frizerka Loredana Tence, elektromehanik Emilio Vidonis in gospodinja Annamaria Landi, uradnik Pietro Pasqualis in gospodinja Gianna Delise, uradnik Marino Rovatti in uradnica Luisa Bearzot, upokojenec Giuseppe Stefani in gospodinja Romana Tommasini, železničar Michele Messere in delavka Cesarina Sussel, uradnik Sergio Verani in uradnica Maria Luisa Longo, pristaniški delavec Oliviero Benni in uradnica Giuliana Boscolo, mehanik Sergio Serli in delavka Danila Markezič, delavec Gianfranco Boeno in uradnica Laura Pescatori, kmetovalec Aurelio Lesizza in hišna pomočnica Renata Clan, uradnik Livio Medani in uradnica Rosanna Raguseo, litograf Dušan Odoni in knjigovezka Bruna Riosa.

SEBOFLEX
VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 53. Tel. 733-361
Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

Birme 1971
Zlatnina in ure v presenetljivo veliki izbiri in po ugodni ceni
Zlato KIS — 22 —
Posebni popusti
ZLATARNA IN URARNA LAURENTI
Trst - Trieste, Largo Santorio 4

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8, Cipolla, Ul. Belpoggio 4, Ai Due Lucci, Ul. Ginnastica 44, Miani, Drev. Miramare 117 (Barkovlje).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Dr. Gmeiner, Ulica Giulia 14, Manzoni, Largo Sonnino 4, INAM Ai Cedro, Trg Oberdan 2, Ai Gemelli, Ul. Zorutti 19/c.

LOTERIJA

BARI	86	87	72	63	89
CAGLIARI	74	29	22	16	46
FIRENCE	81	4	18	12	31
GENOVA	68	81	25	28	76
MILAN	68	67	35	41	39
NEAPELJ	11	1	44	72	71
PALERMO	70	41	1	51	55
RIM	32	73	39	82	3
TURIN	50	7	51	22	23
BENETKE	49	71	46	14	69

ENALOTTO

2 2 2 2 2 1 2 X X X 1 2

Kvote: 12 točk — 6,345.000; 11 točk — 300.000; 10 točk — 28.200.

ZDRAVNIK
DR. GRUDEN JUST
bo odsoten od 1. 7. do 31. 7. 71.
Nadomestil ga bo
DR. PILATO LIVIO,
ki bo sprejemal kakor sledi:
v Nabrežini v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 14.30 do 15.30;
za občino Zgonik v občinski ambulanti v Zgoniku — v ponedeljek in četrtek ob 16. uri;
za občino Repentabor — v torek in petek ob 16. uri.

V soboto sta se v Nabrežini poročila

NADA CAHARIJA

in

ANTON GOLENAC

Mnogo sreče na skupni življenjski poti jima želijo člani SPD Igo Gruden in ŠD Sokol.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

V gledališču Politeama Rossetti se bo 16. t. m. začel operetni festival «Poletje 1971» v organizaciji gledališča Verdi in s sodelovanjem Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove. Prva bo na sporedu Abrahamova opereta «Havajska roža», druga pa znana Leharjeva opereta «Vesela vdova».

SPORTNO DRUŠTVO ZARJA
sklicuje redni občni zbor 10. julija 1971 ob 21. uri v bazoviškem domu.
Prosimo za polnoštevilno udeležbo.
Odbor

PROSVETNO DRUŠTVO «LIPA» IZ BAZOVICE se prosvetnemu društvu «Zvezda» iz Podlonjerja tovariško zahvaljuje za velikodušen dar. P. d. «Zvezda» je podarilo p.d. «Lipi» klavir, ki so ga postavili v dvorano v Bazoviškem domu.
Odbor p.d. «Lipa» - Bazovica

POMEMBNA INDUSTRIJA bo odprla trgovino v našem mestu. Išče trgovske pomočnice, Interesentke naj se zglasijo v Drev. XX. septembra št. 16 od 11. do 13. ure.

Ob zaključku sezone 1970-71 se iskreno zahvaljujemo vsem ustanovam in posameznikom, ki so s svojo podporo podprli našo dejavnost.

GLASBENA MATICA

Šolske vesti

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja «France Prešeren» v Trstu sporoča, da se vrši vpisovanje v vse razrede znanstvenega liceja, višje gimnazije in klasičnega liceja vsak dan od 10. do 12. ure do vključno 24. julija 1971.

Dijaki, ki bodo opravili popravne izpite v jesenskem roku, se morajo vpisati do 22. septembra 1971.

Ravnateljstvo državne srednje šole «Ivan Cankar» in državnega strokovnega zavoda za industrijo in obrt sporoča, da se je začelo vpisovanje za novo šolsko leto 1971-72.

Vpisovanje **bo od 30. junija do 24. julija;** za tiste, ki imajo popravne izpite, pa takoj po opravljenih izpitih.

Ravnateljstvo državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom Fran Levstik Prosek z oddeljenimi razredi v Sv. Križu sporoča, da se vrši vpisovanje v vse tri razrede vsak dan od 10. do 12. ure do do vključno 24. julija t. l.

Šolsko skrbništvo sporoča, da so od včeraj objavljene prednostne lestvice prosilcev za poverjena mesta za nedoločen čas na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 1971-72. Lestvice bodo na vpogled deset dni, vsak dan od 10. do 12. ure na znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom «Fr. Prešeren» na Vrdelski cesti št. 13/1.

Ravnateljstvo državnega trgovskega tehničnega zavoda «Žiga Zois» v Trstu, Vrdelska cesta 13/2, sporoča, da 24. julija 1971 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1971/72. Dijaki, ki bodo opravili popravni izpit v jesenskem roku, se morajo vpisati do 22. septembra 1971. Prošnje sprejema tajništvo zavoda vsak dan od 10. do 12. ure.

Darovi in prispevki

Gospa Pina Fornazzaro daruje 1000 lir za PD Ivan Grbec v Škednju.

V počastitev spomina pok. Venčka Krečiča darujejo družine: Brus, Čok, Jagodic in Danieli 5.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Andra Klojča, komandanta art. diviziona 20. dalmatinske divizije, daruje Josip Grgič, Padriče 62 5.000 lir za spomenik-šolo v Cerknem.

Ob obletnici poroke daruje Antonija Grgič, Padriče 35 2.000 lir za Dijaško matico.

Za postavitev spomenika padlim v Križu so darovali Ivan Sulčič 5.000, Kamil Košuta 1.200, Angel Sulčič 2.000, Justina Bogatec 5.000, Danilo Sedmak 5.000, Josip Sedmak 1000, Viljem Košuta 5.000, Anton Košuta (38) 2.000 in Licio Rebecchi, Ul. Cividale 31 Trst, 10.000 lir. Namesto cvetja na grob pok. Josipu Sulčiču daruje bratranec Franc Košuta 5.000 lir za spomenik padlim v Križu. Namesto cvetja na grob Bruna Kralja darujeta Marija in Pepi Pečar 10.000 lir za spomenik padlih v NOB v Bazovici. V počastitev spomina pok. Venčka Krečiča darujeta Marjola in Mitja 2.500 lir za Center za rakasta obolenja in 2.500 lir za Zavod slepih C. De Rittmeyer. Za počastitev spomenika v Križu so darovali Ivana Strgoušek 10.000, Anton Košuta (Štropov) 10.000 lir, Drago Košuta 2.000, Bruno Martinuzzi 1000 in Rado Maganja 5.000 lir. Namesto cvetja na grob pok. Bruna Kralja darujejo Ančka Lukatova 2.000, Vera Grgič 2.000 in Pepka Križmančič (Kožinova) 2.000 lir za spomenik padlim v NOB v Bazovici. Namesto cvetja na grob pok. Bruna Kralja daruje Marija Marc (Frlinova) 5.000 lir za SD Zarja. Za spomenik padlim v NOB v Bazovici daruje Silvan Grgič (Zelcetov) 5.000 lir. Ob četrti obletnici smrti nepozabnega Luke Carge daruje žena 1000 lir za PD Ivan Cankar in 1000 lir za Dijaško matico. Namesto cevtja na grob pok. Celestine Grilanc daruje družina Žužič 3.000 lir za spomenik padlim na Proseku.

V pocastitev spomina pok. Silverija Piani darujeta družini Rustja in Polduzzi 5.000 lir za Dijaško matico.

Kino

MIRAMARSKI PARK Predstave «Luči in zvoki». Danes v torek tedenski počitek.

Nazionale 16.00 «Lo specchio delle spie». Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Fenice 16.30 «Ora zero, operazione oro». Anthony Hopkins, Nathalie Delon, Robert Marley. Technicolor.

Eden 16.30 «Nude si muore». Technicolor.

Grattacielo 16.00 «La parmigiana». N. Manfredi, C. Spaak, L. Buzzanca. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Excelsior IX. festival znanstveno-fantastičnega filma.

Ritz 16.00 «Agente 007 licenza di uccidere», Sean Connery, Ursula Andress.

Alabarda 16.30 «L'ultimo avventuriero». Ray Danton, Petit Pascal. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico. Zaprto.

Aurora 16.00 «La grande fuga», Steve McQueen.

Impero 16.30 Walt Disneyevi filmi: «Dumbo, Penna bianca, ugola d'oro».

Cristallo 16.30 «Carter», Michael Caine. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Capitol Zaprto.

Moderno 16.30 «Addio Alessandra», A. Pierangeli, G. Saxon. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 17.00: «L'intreccio». Marisa Mell, Robert Hossein. Technicolor.

Ideale 16.30 «Scacco internazionale». Pat Hunter, Daniela Bianchi. Technicolor.

Astra 16.30 «Non alzare il ponte, abbassa il fiume». Jerry Lewis.

Abbazia 16.30 «In due si, in tre no», Rod Steiger, Claire Bloom, Judy Ceeson. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

FESTIVAL ZNANSTVENO-FANTASTIČNEGA FILMA

Retrospektivni prikaz «Surrealizem v filmu»

Kino Excelsior od 17. ure «Le reteur ala Rison», «Fait Divers» in «La nuit Fantastique», trije francoski filmi.

GRAD SV. JUSTA od 21.30 «Film» (ZDA), «La caduta degli angeli» (Poljska), «Viaggio intorno al mio cervello» (Madžarska).

KINO «IRIS» PROSEK
predvaja danes ob 19.30 Technicolor dramatični film
OSSESSIONE DEL MOSTRO
Igrata: Peter Cuching in Sue Lloyd
Mladini do 14. leta je vstop prepovedan

Izleti

Prosvetno društvo Ivan Grbec v Škednju priredi dne 25. t. m. izlet v Pulj in okolico. Vpisovanje v društvenih prostorih.

DR. SONJA MAŠERA
bo odsotna od 11. julija do 11. avgusta.

Mali oglasi

«CITROEN» — mehanična delavnica Samarittani in Miceo in prodaja nadomestnih delov iil Rittmeyer 4/a.

IMATE RESEN NAMEN, da si poiščete ŽIVLJENJSKEGA DRUGA? Ste osamljeni, pogrešate toplih besed in družine? Se želite izogniti avanturam, neresnim in izkoriščanju neuglednemu spoznavanju na cestah in po lokalih? Pišite nam ali pa nas obiščite. Pri naših odgovorih — na kuverti ali oznake našega podjetja. Tajnost vam je zajamčena. POSREDOVALNICA ZA ZAKONSKE ZVEZE Ljubljana Pleteršnikova 24 a

NA OPČINAH ob Narodni ulici v bližini odcepa za Repentabor so v gradnji dvo- tri- in večsobna stanovanja v vrstnih hišah. Informacije na gradbišču od 13. do 16. Gradbeno podjetje Petra, tel. 908-21.

VAJENCE — VAJENKE z znanjem slovenščine za prodajo tekstilnega blaga in konfekcije; petnedvni delovni čas, sobota prosta, išče družba Tamaro, Largo Roiano 3/3 — Tel. 94821.

MLADENIČ italijanskega poreklа, stalno delo, želi spoznati 20.-28.-letno dekle v resne namene. Odgovor je možen v slovenščini, italijanščini, angleščini ali francoščini na naslov PALOMBIT FRANCO — TRST, 34148 VIA S. FORTI 24.

PROFESOR POUČUJE MATEMATIKO. Telefonirati na št. 32246 od 13. do 14. ure.

IŠČEMO VAJENKE IN PRODAJALKE za trgovino oblačil in blaga. Podjetje Mario Gaggi, via Roma 10.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so spremili na zadnji poti našo drago

Marijo Rudež
vd. Radovič

ŽALUJOČE DRUŽINE RADOVIČ, BLASON in GIUSTO

Nabrežina, 6. julija 1971

ORGANIZACIJSKI ODBOR ZA TRŽAŠKI VELESEJEM 1971 GOSPODARSKIH ZBORNIC SRH in SRS (Social.-repub. Hrvatske in Social. repub. Slovenije) SE TOPLO ZAHVALJUJE SPOŠTOVANEMU TRŽAŠKEMU OBČINSTVU ZA OBISK IN VELIKO ZANIMANJE ZA R

Čez Ul. Flavio bodo danes ob 10. uri položili veliki kovinski most, ki bo omogočil železniško povezavo med postajo Trst-Žavlje in Orehom. Dela za ureditev te železniške proge so začeli lanskega februarja. Tovrsten most, ki ga vidite na sliki, je eden največjih v Italiji, saj meri v dolžino 70 metrov, premore pa lahko 560 ton teže. Postavitev tega mostu predvideva povsem nov sistem, ki je popolna novost za Italijo. Da bi med njegovo postavitvijo ne ovirali prometa, so si omislili 8 hidravličnih dvigal, ki delujejo pod pritiskom 300 atmosfer. Načrt za most je izdelal ing. Cuccagna, zgradili pa so ga v delavnici «Officine meccaniche Durissimi» v Žavljah. Zaradi položitve mostu je prefekt Capellini odredil zaporo državne ceste štev. 15 od km 6+115 za tiste, ki prihajajo od Trsta, in od km 7+300 za tiste, ki prihajajo iz Milj od 4. ure danes do 4. ure jutri. Vozniki bodo lahko vozili po naslednjih ulicah: Caboto, Malaspina, po Industrijski coni, Nabrežju Cadamosto in tranzverzalni cesti za jug.

BLISKOVITA TRAGEDIJA V NEDELJO DOPOLDNE

Avto do smrti povozil otroka pred vhodom v rocolsko cerkev

Otrok je kot ministrant stregel pri mašah in je bil pravkar namenjen v cerkev - Oblasti zaplenile avto zaradi preiskave

V nedeljo zjutraj se je pred cerkvijo v Ul. Revoltella št. 130 pripetila huda prometna nesreča, katere žrtev je med prečkanjem ceste postal komaj 8-letni Mario Donati, stanujoč s starši in sedmimi brati in sestrami v Rocolu nedaleč od cerkve.

Mali Mario je stregel pri več mašah. Po maši ob 9. uri se je odpravil iz cerkve. Kmalu po 10. uri se je hotel vrniti, kjer je nameraval ponovno streči. Urno je stopil čez cesto nedaleč od zebrastega prehoda, ko je vanj treščil avto lancia fulvia coupe rally, s katerim je 25-letni delavec Renato Kneipp iz Ul. S. Pasquale, poleg katerega je sedela njegova žena Rosalba, ki je držala v naročju 20 mesecev starega sinčka Roberta, vozil proti središču mesta.

Kneipp je sicer takoj pritisnil na zavore, zaradi česar so gume, vsaj na desni strani vozila, pustile na asfaltu dolgo temno liso, vendar se fantku, ki je bil z eno nogo skoraj na pločniku, ni mogel izogniti. Zaradi sunka je mali Mario padel najprej na pokrov vozila in nato po osmih metrih priletel na asfalt v trenutku, ko se je Kneippovo vozilo obrnilo okoli osi, zavozilo preko ležečega trupla malega Maria in treščilo v rob cerkvenih vrat.

Vse to se je dogajalo pred številnimi verniki, ki so prihajali iz cerkve, od koder je pritekel tudi duhovnik Luigi Sartori, ki je takoj spoznal, da za fantka ni pomoči. Malo izmaličeno truplo je pokril in obvestil o zadevi karabinerje in Rdeči križ. Takoj nato je šel nasproti očetu, katerega je, še preden je prišel na kraj nesreče, previdno obvestil o tragediji.

Medtem ko so trupelce nesrečnega otroka odpeljali v mrtvašnico, so karabinjerji dolgo ostali na kraju zaradi preiskave. Nesreča se jim je zdela skoraj nerazumljiva. Na vsak način menijo, da je nastala zaradi kake okvare na vozilu, ki so ga zaplenili in je na razpolago sodnim organom zaradi tehničnega pregleda. Otrokova tragična smrt je vzbudila med prisotnimi in v Rocolu sočustvovanje s hudo prizadetimi starši.

Mirko Pižon osemdesetletnik

Pretekli petek je v Škednju praznoval ob svoji življenjski družici osemdeseti rojstni dan še ves mladeniški naš Mirko Pižon. Če bi ga tujec opazoval n.pr. na društvenem družabnem večeru, kako se veseli in živahno zabava v družbi svojih dobrih znancev, bi mu nikakor ne prisodil osem križev. Vedrina njegovega značaja ga je privedla čilega in zdravega v častitljiva leta. Osnovo svoji trdoživosti pa je gotovo prejel v vrstah škedenjskih Sokolov, kjer se je udejstvoval ne le kot telovadec, temveč tudi kot vaditelj sokolske dece. Tako se je uvrstil med tiste škedenjske rojake, ki so (kakor tudi njegov oče Valentin kot pevovodja «Velesile») dvigali in utrjevali narodno zavest Škedenjcev.

Rad bi napisal o njegovi življenjski poti še kako podrobnost, a Mirko je v svoji skromnosti takoj utihnil, ko se je zavedel, zakaj ga o tem sprašujem. Nima rad publicitete. Pa naj mi ne zameri, da se javno spomnim ob tej priložnosti svojega sokolskega voditelja iz otroških let in se pridružujem čestitkam in voščilom vseh njegovih številnih znancev in prijateljev.

DRAGO PAHOR

NA PROCESU PROTI GORIŠKIM TATIČEM

JAVNI TOŽILEC: 14 LET ZAPORNE IN 840 TISOČ LIR DENARNE KAZNI

Razsodba bo izrečena danes dopoldne

Pred tržaškim porotnim sodiščem se je včeraj dopoldne pod predsedstvom dr. Corsija nadaljeval proces proti šesterici mladih Goričanov, obtoženih številnih tatvin ter združevanja v tatinske namene.

Po četrtkovem zaslišanju treh obtožencev (Mauri, Clansig in mladoletni F. R.), so v petek porotniki zaslišali še ostale tri obtožence in sicer Giorgia Gobata, Gerarda Chiaselotta in Marina Lucchinija. Prva dva sta priznala del tatvin, ki sta jih izvršila v času od 20. februarja predlanskim do približno sredine meseca januarja letos, Lucchini pa, edini obtoženec na svobodi, je zapovrstjo vse zanikal. Povedal je, da je le dvakrat sprejel vabilo Gobata in Chiaselotta, naj prisede k njima v avtomobil, ni pa vedel, da je le-ta ukraden.

Chiaselotto pa je med drugim priznal, da je z Maurijem kupil otroški samokres, ki naj bi mu služil za napad na bencinarja Guida Pellarinija. Pri tem si je nadel na glavo najlonsko nogavico in prisilil moškega, da mu je izročil 100 tisoč lir v gotovini, ček za 473 tisoč lir, 67 kolkov ter 800 (zapadlih) bonov za nakup bencina.

Porotniki so med petkovo obravnavo, kot tudi na včerajšnji, zaključili z zaslišanjem vseh (okrog štirideset) prič, po večini okradencev. Vse priče so se omejile na potrditev zapisnika o prijavi.

Po zaslišanju prič je spregovoril javni tožilec dr. Tavella, ki je zaključil svoj govor z naslednjimi predlogi:

Kar zadeva prekršek združevanja v tatinske namene je predlagal za vse oprostitev, ker niso zakrivili kaznivega dejanja, dalje za Clansiga in F. R. prekinitev sodnega postopka zaradi mladoletnosti ter naposled za vse priznanje vrste olajševalnih okolnosti. Za druge obtožence pa je predstavnik javnega tožilstva predlagal naslednje kazni: za Maurija skupno 6 let, 2 meseca zapora in 380 tisoč lir denarne kazni ter 4 mesece pripora in 20 tisoč lir globe, za Chiaselotta 2 leti in 8 mesecev zapora ter 200 tisoč lir denarne kazni, za Lucchinija 2 leti in 8 mesecev zapora ter 140 tisoč lir denarne kazni in končno za Gobata 2 leti in 6 mesecev zapora ter 120 tisoč lir denarne kazni.

Za javnim tožilcem so spregovorili branilci, odvetniki Partelli, Bernot, Battello in Petroni, ki so se potegovali za razne vrste oprostitev ter za najnižje kazni.

Proces se bo zaključil danes dopoldne, ko se bodo porotniki ob 9.30 umaknili v posvetovalnico, da izrečejo razsodbo.

Vprašanje županu o ulicah v Barkovljah

Komunistična svetovalka Jelka Gerbec je vprašala tržaškega župana Spaccinija, kdaj bodo asfaltirali ulici dell'Uva in Vallicula v Barkovljah, kjer je otroški vrtec. Otroci, ki obiskujejo vrtec in njihovi starši, so imeli do sedaj zaradi slabe poti precej nevšečnosti, posebno ob slabem vremenu. Svetovalka se je obrnila na župana, ker ji je odborništvo za javna dela doslej vedno negativno odgovorilo.

Istočasno je 300 občanov poslalo županu pismo, v katerem zahtevajo, da se cestišče teh dveh ulic končno uredi.

Fašistično izzivanje v Glinščici

Ni dolgo, ko smo pisali o skupini fašističnih izzivačev po naših vaseh. Zdi se, da se podobne skupine čutijo nekako imune, ker jim tako ali tako vedno gre gladko. V nedeljo proti večeru se je pojavila skupina kakih dvanajst 17 do 20-letnih mestnih pobalinov v planinskem gostišču «Premuda» v Glinščici v Boljuncu. Pobalini so pri mizi prepevali fašistične pesmi, vzklikali Mussoliniju in kričali domačinom, naj nehajo govoriti slovensko, ker da je tu Italija, in še marsikaj drugega. To izzivanje je trajalo približno eno uro in res čudno, da ni bilo nobenega predstavnika varnostnih oblasti, da bi odredil, kar bi v takem primeru bilo potrebno. Domačini so sicer reagirali, toda samo z besedami in so se skušali zadrževati, da ne bi prišlo do hujšega. Toda ogorčenje je zelo veliko, zlasti še, ker ta skupina ni prvič izzivala v tem gostišču. Vaščani opozarjajo javnost, in oblasti, naj poskrbijo, da tako fašistično golazen onemogočijo, ker drugače ne odgovarjajo za morebitne posledice, če bi se kaj takega še ponovilo. Odgovornost za morebitne posledice pa naj potem nosijo tisti, ki fašističnim izzivačem dajejo potuho, in tisti, ki vse premalo ali nič ne storijo, da bi enkrat za vselej napravili temu konec.

Roparski napad ali sad domišljije?

V ponedeljek nekaj minut po polnoči je 54-letni Raffaele Manniello s Caprija, ne glede, da je bil na seznamu iskanih oseb, prijavil letečemu oddelku kvesture, da je malo prej postal žrtev roparskega napada.

Manniello, ki je zadnje dni junija zbežal iz kriminalistične umobolnice v Volterri, je pojasnil, da so med sprehajanjem po Miramarskem drevoredu nedaleč od železniškega nadvoza skočili izza grmovja nanj trije mladeniči in mu vzeli denarnico s 70.000 lirami in z dokumenti ter mu nato še sneli z zapestja uro.

Moža, ki je bil pošteno opraskan po obrazu in glavi, so odpeljali v bolnišnico, kjer so ga s prognozo okrevanja v nekaj dneh pridržali na sprejemnem oddelku.

Policija seveda preiskuje zadevo in mora predvsem ugotoviti, če je Manniello res postal žrtev treh zlikovcev ali če je rop samo sad njegove bolne domišljije. Manniello je bil namreč že obsojen zaradi lažnega samoobtoževanja.

DEBATA O NOVEM STANOVANJSKEM ZAKONU

Potrebnih je veliko ljudskih stanovanj vendar pa je treba misliti tudi na udobje

V zanimivo debato je poseglo več strokovnjakov - Za povprečno stanovanje dajejo ljudje 35 odstotkov plače

O najnovejšem stanovanjskem zakonu so razpravljali pri okrogli mizi v bralnem krožku v Gorici ob prisotnosti številnega občinstva. To je tudi razumljivo, saj je novi zakon vlil mnogo upanja ljudem, ki nestrpno čakajo na ceneno stanovanje; upanja delavcem gradbene stroke, ki se boje, da bi ostali brez dela; upanja vsem, ki si želijo razvoja italijanskega gospodarstva.

Zakon je orisal predsednik trgovinske zbornice Lupieri. Prikazal je, kaj zakon predvideva, omejevanje pravice do zemeljske lastnine, koristi za gradnjo stanovanj, odpravo ustanove Gescal.

Strokovnjaki, ki so sodelovali v debati, pa so gledali na nov zakon in na celoten stanovanjsko-gradbeni problem iz različnih zornih kotov. To je tudi razumljivo, saj so zastopali različne interese in tudi različne politične stranke, ker so vsi diskutanti politično angažirani.

Predsednik združenja inženirjev inž. Fornasir je dejal, da imamo danes v Italiji premalo cenenih stanovanj. Temu je krivo pomanjkanje urbanistične politike. Poprečna delavska družina mora za najemnino potrošiti petintrideset odstotkov svoje mesečne plače. Govornik je dejal, da bi morala država vreči na trg milijarde, ki leže neizkoriščene v bankah.

Predsednik zavoda za ljudske hiše Cellie je dejal, da se morajo zavodi, ki skrbijo za cenena stanovanja, boriti z visokimi cenami zemljišč. Dejal je še, da je bilo v zadnjih petih letih zgrajenih veliko manj od četrtine vseh stanovanj, za katera je država obljubila denar.

Povsem negativno stališče do novega zakona je zavzel predsednik zveze industrijcev Caselgrandi, ki je lastnik gradbenega podjetja. Novi zakon ne bo rešil stanovanjskega vprašanja, je dejal govornik in istočasno trdil, da je zakon 167 blokiral veliko zemljišč v neposredni bližini mest.

Tajnik Delavske zbornice Zuliani se je zavzel za intenzivnejšo stanovanjsko gradnjo. Graditi je treba čimveč ljudskih stanovanj, ki pa morajo biti udobna. Prav tako je treba v bližini ljudskih hiš urediti okolico s športnimi in rekreacijskimi napravami.

V debato je posegel še odv. Pedroni, ki je stvar vzel z juridičnega stališča. Oglasili so se še nekateri prisotni.

V Ločniku voda poplavlja hiše

Trije demokrščanski občinski svetovalci, Erminio Tuzzi, Marino Piani in Sigisfredo Vidoz, so poslali goriškemu županu pismo, v katerem vprašujejo, kdaj bo občinska uprava napravila nekatera nujna javna dela v Ločniku. V ulicah Brigata Re, Tasso, Fonda, Antico Castello, Chiese Antiche, degli Eroi, del Collio in delle Fornaci je ob zadnjih nalivih voda poplavila dvorišča in tudi pritlične hišne prostore ter povzročila precej škode. Kanalizacija je pomanjkljiva in ob vsakem nalivu voda poplavlja hiše.

Nesreča treh žensk iz Šentmavra

Na drevoredu med Belvederom in Oglejem se je vila v nedeljo zvečer dolga kolona avtomobilov. V njej je bila tudi bianchina 500 z registracijo GO 34515. Šofirala jo je 30-letna Anita Colja, bivajoča v Šentmavru, Hudičeva luknja 2. V bližini gostilne Ai due leoni je Coljeva udarila v spredaj vozeč avto z videmsko registracijo. Pri udarcu je dobila udarec v glavo in se bo zdravila petnajst dni. Podobne udarce sta dobili tudi spotnici 57-letna Alojzija Figelj por. Colja in 9-letna Innocenza Colja. Obe se bosta zdravili petnajst dni.

Davki na vpogled

V protokolnem uradu goriškega županstva so včeraj objavili seznam davkoplačevalcev za razne državne dajatve. Seznam bo na razpolago občinstvu do 9. julija. Prvi obrok bodo prizadeti plačali letošnjega 10. avgusta. Možno je vložiti rekurz po obstoječih predpisih.

Danes pa bodo objavili seznam popravkov plačnikov družinskega davka za leta 1969, 1970 in 1971. Ta seznam bo ostal na razpolago interesentom dvajset dni.

Zainteresirani si lahko sezname ogledajo v uradnih urah.

Sladkor in kava proste cone

Na področju občin Gorica in Sovodnje so pričeli deliti sladkor in kavo proste cone v naslednjih količinah: sladkor 3 kg na osebo, kava 600 gramov na osebo. Za prebivalce ostalih občin na Goriškem bodo delili po 2 kg sladkorja na osebo in 440 gramov kave na osebo.

Te količine veljajo za meseca julij-avgust.

V kratkem bodo tudi nadaljevali z delitvijo masla. Posamezniku bodo dali 350 gramov masla po nižji ceni. Omenjena količina masla velja tako za julij kot za avgust.

90 LET MARIJE OŽBOTOVE

V soboto je Marija od Ninota na Peči slavila svoj 90. rojstni dan. Marija Štepančič vd. Ožbot se je rodila v Dolu 3. julija 1881 v kmečki družini. Bilo je devet otrok, od teh le en fant in ta je padel v prvi svetovni vojni. Od številne družine živi danes poleg Marije le še njena mlajša sestra Rafaela. Biva pri Blaževih v Vižintinih.

Naša jubilantka se je leta 1908 poročila z Jožefom Ožbotom, zidarjem na Peči. Mož je bil vdovec, imel je takrat tri otroke, in nevesta je bila v hiši več kot dobrodošla. Živela sta skupaj dolgo let, večkrat je morala naša Marija ostati doma sama, ker je hodil mož na delo v tujino kot zidar. Pri nas ni bilo dela za vse. Pred prvo svetovno vojno je delal na Ogrskem, v Slavoniji, na Hrvaškem, po vojni pa je delal nekaj časa doma: tu je bilo treba obnoviti od vojne porušene domačije. Pozneje je spet šel v tujino, tokrat v Švico, kjer je delal tri leta. Nato se je vrnil domov. Kot samostojni obrtnik je delal v glavnem na goriškem Krasu.

Žena mu je povila devet otrok. Takrat je bilo težko skrbeti za vse, vendar je znala naša Marija vzdržati v še tako hudih časih. Bila je z otroki tudi v begunstvu v Hrušici pri Ljubljani, po vojni pa si je morala družina spet postaviti od granat porušeno domačijo na Peči.

V hiši ni manjkalo narodne vzgoje. V osvobodilnem gibanju je sodelovala vsa družina, dva fanta sta padla v partizanih. Silvester, imel je takrat 30 let, je padel prve dni po 8. septembru 1943 pri Volčji Dragi; Albin pa je padel tik pred osvoboditvijo kot borec Kosovelove brigade, na Mrzli Rupi v spopadu z Nemci; imel je 24 let. Tudi ostali štirje možje v družini so bili aktivni borci partizanske vojske.

Lep življenjski jubilej mame Marije Ožbotove so slavili v nedeljo v krogu hčera, vnukov in drugih sorodnikov.

Jubilantki čestitamo tudi mi z željo, da bi še dolgo let živela zdrava in zadovoljna.

Poletni urnik knjižnice v Sovodnjah

Vodstvo občinske knjižnice v Sovodnjah obvešča bralce, da so v poletnih mesecih spremenili urnik poslovanja knjižnice. Ob ponedeljkih in sredah bo ta odprta od 17. do 20. ure, ob petkih pa od 18. do 20. ure.

RAZDELITI HOČEJO 450 MILIJONOV LIR

Nasprotovanje sindikatov in delavstva deželni podpori avtobusnim podjetjem

Predsedniku deželnega sveta so poslali protestno pismo številni tovarniški sveti - Danes stavka v tovarni v Zdravščini - Sindikalno gibanje v sovodenjski tovarni se nadaljuje

Sindikati na Goriškem so izrazili veliko začudenje, ker je deželni odbor pripravil zakonski osnutek štev. 226, s katerim bo dežela prispevala 450 milijonov lir lastnikom avtobusnih podjetij, ki vzdržujejo redne proge na deželnem ozemlju.

S tem v zvezi so tovarniški odbori in notranje komisije v podgorski predilnici, sovodenjski predilnici, Intes v Zdravščini, Safog, Nuova San Giorgio, Tec Friuli, Standa, Delicia, Safica, La Giulia, Morgante in Lacego, poslali predsedniku deželnega sveta in načelnikom skupin v deželnem svetu pismo, v katerem protestirajo proti temu zakonskemu osnutku, ki ne upošteva predlogov, ki so jih s tem v zvezi poslali pred časom sindikati deželni upravi.

Na tekstilnem področju bo nekaj stavk tudi v tem tednu. V sovodenjski tekstilni tovarni se delavke borijo za dosego nekaterih izboljšav, ki so jih delavke v tovarni ATI in v podgorski predilnici že dosegle. Stavkovno gibanje v sovodenjski tovarni gre že v peti teden.

Danes in jutri bo stavka v tekstilni tovarni v Zdravščini. Stavkali bodo zadnji dve uri vsake izmene. Stavko so sindikati proglasili v državnem okviru.

Med tolikimi vestmi sindikalnega značaja objavimo zadovoljivo novico iz Tržiča. V Rimu so pred dnevi dosegli sporazum o zahtevah uslužbencev koncerna Italcantieri. Sporazum zajema veliko večino sindikalnih zahtev. Stavkovno gibanje, ki je bilo že vnaprej programirano, so zaključili.

Na Verdijevem korzu se je včeraj zjutraj s kolesom zaletel v mimoidoči tovornjak 13-letni Jožef Klaučič, bivajoč v Podgori, Ul. 4. novembra 46. Ima lažje poškodbe na levi rami. Ozdravel bo v petih dneh.

Ambulanta ONMI v Doberdobu

Županstvo v Doberdobu javlja, da bo v četrtek 8. julija ob 10. uri pričela delovati občinska ambulanta ONMI. V tej ambulanti bodo vršili specializirane preglede vsem otrokom do šestih let.

Ambulanta bo odprta vsak drugi in četrti četrtek v mesecu. Poslval bo dr. Fasola iz Tržiča.

Šolske vesti

Ravnateljstvo slovenske nižje gimnazije v Ul. Randaccio ter klasične gimnazije liceja ter učiteljišča v Ul. Croce, sporočajo, da je v teku vpisovanje dijakov v vse razrede teh šol za šolsko leto 1971-1972. Vpisovanje bo trajalo do vključno 24. julija. Za dijake, ki imajo popravne izpite, pa je vpis možen do 22. septembra 1971.

Uprava Slovenskega dijaškega doma v Gorici obvešča vse zainteresirane, da je njen urad odprt vsak delavnik od 10. do 12. ure.

V pisarni Dijaškega doma se starši prizadetih otrok lahko pozanimajo za pojasnila o tečaju za popravne izpite, ki bo v Domu v avgustu.

Ravnateljstvo slovenske trgovske šole v Ul. Seminario 6 javlja, da je vključno do 24. julija vpisovanje v vse tri razrede omenjene šole. Dijaki, ki imajo popravne izpite, se bodo lahko vpisali do 22. septembra.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V goriški občini se je od 28. junija do 3. julija rodilo 38 otrok, umrlo 18 oseb, poročili so se 4 pari in 10 so jih oklicali.

ROJSTVA: Fabio Bertossi, Raffaela Bernardel, Alida Demarchi, Marta Vianello, Marzio Vidali, Corrado Weed, Roberto Greatti, Roberta Conzutti, Angelo Incorvaia, Arianna Pillicu, Paola Arlotta, Roberto Tursic, Alessandro Visintin, Monica Delponte, Monica Del Fabbro, Davide Inran, Mariarosa Zanuttini, Davide Fischanger, Marco Pecorari, Cristini Altran, Claudia Giusto, Sabina Scappatura, Marco Moser, Neva Ferletic, Tiziano Ierman, Gianluca Nasci, Floriana Lanza, Paolo Cardillo, Barbara Pini, Barbara Ersettis, Monica Petrillo, Aleš Feri, Mara Sorgo, Roberto Brussolo, Andrea Zandigiacomo, Cristian Bregant in Marco Madotto.

SMRTI: gospodinja 78-letna Giuseppina Sullig vd. Bregant, upokojenka 80-letna Frančiška Križnič vd. Šuligoj, 65-letni Ercole Filipucci, upokojenec 51-letni Vittorio Hinek, upokojenec 62-letni Ivan Devetak, gospodinja 70-letna Ardemia Marega vd. Picotti, kmetovalec 71-letni Andrej Zavadlav, gospodinja 67-letna Maria Bregant vd. Dugar, kmetovalec 68-letni Jožef Susič, skladiščar 66-letni Giuseppe Marangon, kmetovalec 66-letni Antonio Vecchiet, 81-letna Fede Clemente vd. Spanghero, upokojenec 49-letni Arrigo Braida, 71-letni upokojenec Giovanni Guerra, 42-letni mehanik Luigi Midena, 61-letni industrijalec Bruno Carone, upokojenka 84-letna Clorinda Molinari, sedem dni stari Carlo Grinover.

POROKE: delavec Ferruccio Vesnaver in delavka Adelina Bressan; mehanik Gianni Lodi in tekstilna delavka Maria Teresa Cattarin; uradnik Roberto Lollis in uradnica Evelina Makuc; uradnik Sergio Palumbo in profesorica Desa Mikulus.

OKLICI: delavec Dionisio Bettistella in delavka Giuseppina Perna; uradnik Roberto Silvano in uradnica Anna Beltrami; Giulio Tiveron in gospodinja Olimpia Moro; finančni stražnik Sergio Reali in delavka Nella Matiussi; orožnik Giorgio Canciani in uradnica Maria Fabris; podoficir Giulio Zona in delavka Graziella Fedel; mesar Daniele Stocca in gospodinja Carolina Labarbera; delavec Isidoro Kristancic in delavka Anna Maria Valentincic; univerzitetni študent Antonio Dumas in uradnica Rosa Rieveci; oficir Stefano Ratta in šivilja Giuliana Violin.

Kino

VERDI 18.30—22.00: «L'assassino di Rilling Town Place n. 10». R. Attenborough in J. Jaeson. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.
CORSO 17.30—22.00: «I cospiratori», S. Connery in S. Eggar; kinemaskopski film v barvah.
MODERNISSIMO 17.15—22.00: «Delitto perfetto», G. Kelly in R. Milland; film je v barvah.
CENTRALE: zaprto do četrtka.
VITTORIA 17.00—21.30: «Scene di caccia in Bassa Baviera», M. Sperr in A. Winkler; nemški film, mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO: zaprto.
EXCELSIOR 18.30—22.00: «L'armata degli eroi», Lino Ventura.
PRINCIPE 18.00—22.00: «L'uomo oggi». Paul Newman.

Nova Gorica

SOČA (N. Gorica): «Bob, Carol, Ted, Alice», ameriški barvni film — ob 18.15 in 20.15.
SVOBODA (Šempeter): «Venec kalužnic», ameriški barvni film — ob 18.30 in 20.30.
RENČE: «Kraljevske sanje», ameriški barvni film — ob 20.30.
DESKLE: «O kako čudovita vojna», angleški barvni film — ob 20.
ŠEMPAS: «Zadnji mohikanec», francoski film — ob 20.30.
KANAL: «Banditi», ameriški barvni film — ob 20.30.
PRVAČINA Prosto.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna MARZINI, Korzo Italija 89, tel. 2443.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna RISMONDO Ul. E. Toti, tel. 72701.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega dobrega, nepozabnega moža in očeta

Andreja Zavadlava

Posebna zahvala č. g. monsignorju, pevskemu zboru, vsem vaščanom, prijateljem, znancem in darovalcem cvetja.

Žena in otroci z družinami

Knjižno darilo otrokom na Plešivem

Zastopnici Slovenskega podpornega društva skupno z otroci osnovne šole na Plešivem

Otroci, ki obiskujejo slovensko osnovno šolo na Plešivem, bodo imeli v počitniškem času na razpolago veliko slovenskega čtiva. Pred nekaj dnevi sta jih obiskali predstavnici Slovenskega podpornega društva iz Gorice, ki sta šolskim otrokom darovali cel kup lepih slovenskih knjig, ki pomenijo zametek slovenske knjižnice v tem kraju.

Slovensko osnovno šolo na Plešivem je v pravkar minulem šolskem letu obiskovalo devet otrok. Imeli so le enega učitelja, g. Oskarja Gabrijelčiča iz Gorice, ki je imel veliko truda, da je lahko poučeval istočasno otroke vseh petih razredov. Tolikšno število otrok v slovenski šoli na Plešivem pomeni uspeh, saj so hoteli šolo pred dvema letoma odpraviti, ker je bil v njej en sam otrok. V zadnjih letih se je število postopno dvigalo.

Na Plešivem pa je še veliko število slovenskih otrok, ki obiskujejo italijansko šolo v Krminu, kamor se peljejo vsako jutro s šolskim avtobusom. Prav bi bilo, da bi tudi ti otroci obiskovali slovensko šolo. Prav tako bi lahko iz Krmina prihajali v to šolo številni otroci slovenskih staršev, ki živijo v mestu. V Krminu je namreč takoj po vojni obstajala slovenska šola, pa so jo potem ukinili.

Nekateri otroci s Plešivega, ki so pravkar dokončali učenje na osnovni šoli, bodo študirali dalje, v gimnaziji. Ne vemo, če bodo študirali na slovenski srednji šoli v Gorici, ali pa če se bodo odločili za bližjo pot v italijansko srednjo šolo v Krminu.

Slovensko podporno društvo, ki skrbi tudi za slovenske šolarje v narodnostno mešanih krajih, je nakupilo štirideset knjig z mladinskim čtivom. Te knjige sta pred nekaj dnevi izročili otrokom in učitelju Gabrijelčiču predsednica podpornega društva g. Marija Bogatajeva in tajnica Jožica Smetova. Pri predaji je bil prisoten tudi pokrajinski podpredsednik Waltritsch. Te knjige bodo tvorile šolsko knjižnico; vsakemu otroku posebej pa so, v imenu Slovenske prosvetne zveze, izročili še izvod knjige Alojzija Remca «Veliki punt». Otroci so se za darilo prav lepo zahvalili. Prepričani smo, da ni to prvo takšno darilo otrokom te slovenske šole, ki je na najzapadnejšem delu našega narodnostnega ozemlja.

Trgovina čevljev JUREN
GORICA
Largo XXVII Marzo 9 — Palača INPS
Via IX Agosto 1
Velika izbira čevljev in torbic po konkurenčnih cenah!

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE
LA GORIZIANA
GORICA — Ul. Duca d'Aosta 180 — Tel. 28-45 — GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

Intervju z glavnim urednikom

Miroslav Košuta o mesečniku «DAN»

Ob izidu prve številke mesečnika «DAN» smo njegovemu glavnemu uredniku Miroslavu Košuti zastavili nekaj vprašanj, na katera nam je rade volje odgovoril. Menili smo namreč, da je prav, če sam pove svoje mnenje o prvi številki in o nekaterih vprašanjih, ki se nam zdijo zanimiva in za tak mesečnik, kakršen hoče «DAN» biti, tudi pomembna. (Pričujoči intervju bi moral biti natisnjen že prejšnjo nedeljo, kar pa ni bilo mogoče zaradi stavke tiskarjev).

Vprašanje: V «besedi na pot» je dovolj pojasnjena vloga, ki naj bi jo imel novi mesečnik in tudi njegovo mesto v družbi ostalih zamejskih literarnih, družinskih in mladinskih revij. Do kakšne mere se je prva številka približala hotenemu značaju in programskim smernicam?

Odgovor: Mislim, da ima DAN v sedaj izhajajočem primorskem tisku precej jasno določeno mesto že s to prvo številko. Razumljivo pa je, da je podoba revije, ki smo si jo zamislili, nekoliko drugačna. Med zamislijo in izvedbo je pri vsakem delu precejšen razkorak, posebno še pri proizvodu, ki ni sad posameznika, marveč večjega ali manjšega kolektiva in ki je hkrati podvržen takim in takim zakonitostim ali naključjem. Revija, kakršno si želimo, njena vloga in njeni cilji so opisani v uvodni besedi. Količkaj pozoren bralec pa bo nedvomno ugotovil, da se programska podoba ne ujema povsem s tem, kar ima pred sabo, in tudi urednik mu tega ne more zanikati. Vendar velja, kar stoji zapisano v besedi na pot: zaradi skromnega obsega našega mesečnika ni pričakovati vsega navedenega hkrati, zato ga tudi ne kaže soditi po eni sami številki.

Vprašanje: V doslej znanih — vsekakor zelo povoljnih ocenah — se pojavlja tudi mnenje, da je prva številka mesečnika preveč politična, preveč težka. Soglašaš s takimi mnenji?

Odgovor: Žal, moram. Hkrati pa moram tudi povedati, da je uredništvo na seji ob izidu te prve številke že samo ugotovilo, kaj je in kaj bi moralo biti, s tem pa prestreglo očitke. Nekako je le bilo treba začeti in prva številka je pač prva številka, recimo, nekakšen davek, ki ga moraš kot začetnik plačati: davek slovesnemu trenutku, davek neizkušenosti in kaj vem čemu še.

Vprašanje: Če torej dopuščaš možnost, da daje prva številka vtis prezahtevnosti glede na njen napovedani družinski značaj, kako namerava uredništvo tak vtis pri bodočih številkah prepreči?

Odgovor: Predvsem z zmanjšanjem števila tistih člankov, ki jih bralci ocenjujejo kot «načelne» ali «politične». Pravim bralci in mislim pri tem na tisti najširši krog naših ljudi, ki nanje računamo. Manj me zanimajo poklicni in samozvani kritiki ali tisti zahtevnejši, pa tudi kaj maloštevilen sloj naše skupnosti, katerega potrebe pač presegajo naše možnosti in zmožnosti. Prispevki v DNEVU naj bi bili torej pisani čimbolj preprosto, obravnavali pa bodo predvsem žive, konkretne probleme naših krajev in ljudi, odkrivali njihove podobe, jih osvetljevali ali prikazovali v novi luči, kar vse bo gotovo privlačno branje. V vsaki številki bomo imeli tudi kratko panoramo dogodkov in osebnosti, ki so v središču svetovne ali naše lokalne pozornosti in ob katerih se časopisje najbolj izživlja. Nadalje je tu še vrsta novih rubrik, od pravnega svetovalca ali nekakšnega tajnika za vse do psihologa in zdravnika. Upamo, da nam bodo ljudje pisali o svojih križih in težavah ter iskali pri nas nasvetov, naši strokovni sodelavci jim bodo rade volje odgovarjali. To je pač splošna praksa vseh podobnih revij. Prav tako nameravamo povečati obseg slikovnega gradiva in pričakujemo, da nam bo sčasoma isto uspelo tudi s številom strani. Sčasoma. Za sedaj se pač še nekoliko iščemo, ugotavljamo težave, kjer jih nismo pričakovali, zbiramo sodelavce in delamo načrte — resnici na ljubo: v mnogih primerih so to verjetno zgolj računi brez krčmarja.

Vprašanje: Sodim, da bi morala biti ena glavnih nalog mesečnika zajeti tisti krog potencialnih slovenskih bralcev, ki so doslej ostajali — bodisi zaradi njihove idejne usmeritve, bodisi zaradi vsebinske nedostopnosti — izven krogov obstoječih revij, to se pravi slovenski delavski svet. Ima uredništvo izdelan koncept, kako to doseči? Kako pridobiti slovenskega delavca kot pasivnega in aktivnega sodelavca?

Odgovor: Vprašanje je vsekakor boleče. Problem delavstva, predvsem slovenskega delavca, ki tone v italijanskem okolju, se pojavlja na vseh kulturnih in političnih forumih kot problem z velikim klicajem. Če se omejim samo na slovenske organizacije v zamejstvu, potem moram reči, da ni občnega zbora ali pomembnejšega sestanka, na katerem ne bi stopilo v prvi plan prav vprašanje naših delavcev: kako najti pot do njih, kako jih narodnostno osvestiti in vključiti v svoje delovanje. In vselej je treba ugotoviti, kako zelo malo smo v tem pogledu storili, kljub vsem lepim namenom in zvonkim besedam. Zato ne bi hotel tudi sam govoriti v veter. Reči pa moram, da je eden naših temeljnih ciljev prav vključitev slovenskega delavstva v krog svojih bralcev. Saj je tudi najširši sloj našega življa: kako naj bi pisali mimo njega? In čemu naj bi potemtakem sploh pisali? Kdo naj nas sicer bere? Koncept seveda imamo, treba ga bo spopolniti in spopolnjevati. Najti bomo morali tudi primerne sodelavce, mislim pa, da so že nekateri člani uredniškega odbora dovoljno zagotovilo za to, da bomo na tej poti storili vse, kar bo v naših močeh.

Vprašanje: Spričo dejstva, da se Slovenci v zamejstvu, in posebej še kot Slovenci z jasno idejno in socialno usmerjenostjo, ne moremo in ne smemo zapirati v svoj ozek svet, da moramo po eni strani soustvarjati enoten narodni in kulturni prostor, po drugi strani pa tudi prisluhniti miselnemu utripanju italijanskega somejaka in njegovemu sprejemanju in pojmovanju zgodovinske danosti, opažam v uredniškem kolektivu odsotnost imen z onstran meje, zlasti iz obmejnega goriškega, tržaškega in tudi širšega zaledja. Je za bodočnost predvidena pritegnitev novih imen v uredniški odbor?

Odgovor: No, reči moram, da je prvi del vprašanja v bistvu tudi programska izjava našega uredništva. Ali bi to lahko bil. Zdi se mi namreč, vsaj kolikor imam v spominu, da sta bila prav enotni narodni in kulturni prostor kakor tudi nujna povezanost z družbenim dogajanjem na Apeninskem polotoku v naši uvodni besedi morda premalo poudarjena. Pravilna je tudi ugotovitev, da v uredniškem odboru ni nikogar z druge strani meje, da pa bi moral biti. Nujnost tega smo spoznali tudi sami in lahko rečem, da se bo uredništvo že v kratkem povečalo vsaj za dva člana: eden naj bi bil z Goriškega, druga pa s Koprskega. Ob problemih italijanske družbe pa velja poudariti, da bomo občasno vabili k sodelovanju tudi ugledne italijanske kulturne, politične in družbene delavce. Namen je en sam: odprtost in kvaliteta.

Vprašanje: Za večino naših revij, zlasti literarnih, je značilno, da niso uspele navezati nase mladih ljudi, saj slonijo na piscih srednje ali celo starejše generacije. «Dan» je po sestavi uredniškega odbora in tudi sodelavcih v prvi številki prijetna izjema. Namerava mesečnik to svojo značilnost negovati z vso potrebno skrbjo?

Odgovor: Vsekakor. Očitno je namreč, da ne more računati na pisce starejšega rodu — razen redkih, častnih izjem — saj so med drugim tudi vsi že zavezani drugje. DNEVU ne preostane drugega, ko da zbere okoli sebe čim več mladih. Kar se nam nekega dne lahko šteje kot odlika, je torej danes nujnost. Ali bolje: kar je danes nujnost, bo pravzaprav naša odlika.

Vprašanje: Z «Dnevom» dobivamo zamejski Slovenci in morda Slovenci sploh, nov tip revije. Razumljivo je, da se bo njena dokončna fiziognomija oblikovala postopno in da smemo zato prvo številko bolj kot po njeni vsebini soditi po njenih intencijah. Toda kljub temu vprašanje: se ti ne zdi, da bi brez kulturno zastavljene konstruktivne polemičnosti in brez dražljivosti, kljub njenemu družinskemu značaju, reviji manjkala tista nota, brez katere se lahko vsaka še tako dobra pobuda razvodeni?

Odgovor: Očitno sva istega mnenja. Odgovor je torej na dlani. Uvodno trditev bi pa le moral popraviti: če je res, da je DAN za nas v zamejstvu nekaj povsem novega, si tega vendarle ne bi upal trditi tudi za matično domovino. Ceprav je spet res, da prav take revije, kot jo imamo v načrtu, verjetno le ni bilo. Tozadevno primerjanje pa je vsekakor kaj nehvaležen posel.

Vprašanje: In še eno vprašanje: kakšne so Tvoje želje glavnega urednika, na katerem hočeš nočeš sloni glavno breme skrbi za vsako številko sproti?

Odgovor: Vprašanje me je ujelo v precep: očitno bi moral odgovoriti s kako globokoumno modrostjo, kot se za konec spodobi, pa moram biti odkrit. In če povem odkrito, potem so moje želje tako banalne, da me je rahlo sram: želim si namreč samo, da bi bilo to breme čim manjše, da bi DAN našel pot do svojih bralcev in da bi resnično lahko izhajal kot mesečnik: redno vsak mesec in čimprej dvanajstkrat v letu. Trenutno predvidevamo namreč samo deset številk.

(Vprašanja postavil Jože Koren)

Nasilje v filmu

Ravnatelj filmskega urada za pokrajino Ontario, O. J. Silverthorn je izjavil, da na žalost postaja nasilje vedno pogostejše v filmih. Kot specifičen primer filmov, kjer uživajo nad nasiljem brez umetniškega opravičila, je navedel «nekatere western, ki jih izdelujejo v Evropi». Vprašal se je, ali «so zakoniti filmi te vrste, kjer vlada nasilje

Silverthorn je tudi sporočil, da je njegov urad v zadnjem finančnem letu pregledal rekordno število 528 filmov, od katerih so jih 14 prepovedali, sto pa so jih dovolili po nekaterih izboljšavah. Največ je bilo ameriških filmov (244), sledili so italijanski (162) in grški (96). Veliko število grških filmov je treba povezati z zelo velikim številom grških emigrantov.

Dvesto pripadnikov židovske vere je lansko leto prestopilo v Islam. Gre predvsem za Židinje, ki so se poročile z muslimani. Od teh 200 prekrščenih, jih je bilo 190 v Jafi, kjer živi nekaj tisoč izraelskih Arabcev. Te podatke je objavil 31. maja izraelski minister za verske zadeve.

«Vedno širše ozračje tolerantnosti v Izraelu je povzročilo znatno povečanje števila razporok v lanskem letu, «je rekel minister. Število razporok je doseglo 6700 in to je nevarnost za stabilnost naše družbe.»

«DVANAJSTA NOČ» V ROSSETTIJU

Iskriv in bleščeč Shakespeare

V okviru poletnih gledaliških predstav, ki sta jim pokrovitelja in pobudnika Teatro stabile in Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova, smo prejšnji teden gledali v gledališču Rossetti (prva predstava na gradu je zaradi slabega vremena odpadla) lahkotno Shakespearovo fantazijsko pravljico «Dvanajsta noč», ki nosi zelo posrečen in brihten podnaslov «Kar nočete».

Duhovita preprostost, ki preveva to, po mnenju mnogih najbolj iskrivo in bleščečo pesnikovo komedijo, je nemara glavna odlika tega delca, ki mu je avtor namenil zgolj eno in edino poslanstvo: zabavati do onemogloti občinstvo. In to komedija pravzaprav tudi dosega, saj se tej dramaturško dovolj spretno sestavljeni burki, v kateri se spopadata puhloglavost in domišljavost dvornika Malvolija (Mario Scaccia) z romantično idilično ljubezensko zgodbo, mora smejati še tak pustež.

Motiv, ki ga Shakespeare uporablja v «Dvanajsti noči», je sličen tistemu iz «Komedije smešnjav», kjer se vse dogajanje pravzaprav suče okoli dvojčkov. V tej komediji brodolom loči dvojčka, brata in sestro. Le-ta stopi v moški preobleki v službo k vojvodi, ki ga ljubi. Zanj mora tako opravljati posle ljubezenskega sla. A Shakespeare ne bi bil Shakespeare, ko bi dama vojvodovo snubljenje zavračala, istočasno se pa na smrt zaljubila vanj, ker on ne ve, da je sel dekle. Stric te lepe dame, norec, spletična in oskrbnik posegajo spretno v komedijo s komičnimi prizori, nazadnje pa je le ljubezen tista, ki razplete vse štrene in težave, saj človek lahko celo dvanajsto noč po božiču počenja, kar se mu zljubi, ljubezen bo le vedno tista odrešiteljica, ki ga bo rešila zablod pa tudi slabo preračunanin in izpeljanih potegavščin.

Igralsko komedija ne predstavlja posebnih težav, niti ne razpolaga s tako izrazitimi liki, ki bi že sami po sebi predstavljali poslastico za igralca ali uprizoritelja. Tudi zato komedija ni igralsko vzbudila velikih umetniških in uprizoritvenih učinkov, čeprav je potrebno poudariti, da so recimo Mario Scaccia, Ileana Ghione, Massimo Foschi in še kdo, s svojo duhovitostjo, igrivostjo in temperamentnostjo nekje izsopali in puščali za seboj druge, ki se morda zaradi samega ambienta, morda zaradi režiserjevega (Orazio Costa) prepočasnega tempa, zlasti v ključnih prizorih, niso utegnili dovolj vživeti v to satirično burko.

Predstava sama pa je navkljub temu izzvenela v dovolj solični postavitvi, ki se je obrestovala v sproščenosti in toploti aplavzov gledalcev.

s. v.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Preglejte še enkrat detajle nekega že opravljenega dela. Nepredvidene okoliščine bodo spodbudile vaše ambicije.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Današnji pogoji niso najprimernejši za karkršne si bodi finančne špekulacije. V čustvenih vprašanjih bodite odločni in nepopustljivi.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Ugoden dan za vse one, ki imajo opravka z javnostjo. Pravočasen nasvet nekega sorodnika vas bo rešil velike skrbi.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Če vam je kaj do uspeha, posvetite vsem vprašanjem največjo pozornost. Skušajte še bolj utrditi neko prijateljstvo.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Danes se vam bodo vsa vprašanja zdela čez mero težavna. Otresite se svoje napadalnosti.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Delovni dan bo potekal v znamenju močno poudarjene dejavnosti. Nadvse ugodne možnosti za one, ki zavzemajo odgovorna mesta.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Pazite, da ne bi prišli v spor s svojimi sodelavci. Ne zgubite svoje hladnokrvnosti, če vas ljubljena oseba zavrne.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 22. 11.) Skušajte mirno sprejeti pošteno kritiko. Dobro razumevanje in prijetno razpoloženje v družini.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Ugodne možnosti za nove poslovne stike. Pomagali boste poravnati spor med prijatelji.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Izkoristite edinstveno priložnost, ki se vam ponuja. V družini bo prišlo do zelo pomembnega dogodka.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V poslovanju boste pokazali presenetljivo elastičnost. Skušajte kar najhitreje rešiti pereče družinsko vprašanje.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Naporno delo v dopoldanskih urah vam bo zagotovilo lep finančni uspeh. V čustvenem življenju ne bo nobenih važnejših sprememb.

Cigarete z opozorilom

V Veliki Britaniji napovedujejo, da bodo že letos prodajali v trafikah cigarete v zavoju z opozorilom o škodljivosti tobaka, ki ga ti zavoji vsebujejo.

Poleg raznih ukrepov vsedržavne kampanje proti kajenju, ki so jo uvedle razne organizacije, z ministrstvom za zdravje na čelu, je predvideno, da zavarovalne družbe ugodijo zahtevi, da zavarovancem, ki ne kadijo, zagotovijo manjše premije kakor kadilcem. Sestavljavci novega šolskega programa so dobili nalogo naj posvetijo vso pozornost pouku o škodljivosti kajenja. Baje skuša neki posebni odbor strokovnjakov najti neko «manj škodljivo sredstvo za kajenje».

Vsi ti in drugi ukrepi so rezultat večje skrbi vlade za zdravje prebivalcev glede na dejstvo, da so posledice kajenja — bolezni in smrtni primeri — vedno hujše in pogostejše.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Jugoslovanski grafiki v Cartesius
Devet slikarjev v «Lo Squero»

V novi galeriji Cartesius nam beograjska galerija Grafički kolektiv predstavlja dela desetih jugoslovanskih grafikov, ki žive in delujejo vsi v Beogradu. Je to seveda ožji pregled, a vendar v bistvu odkriva naprednost ustvarjanja v srbski prestolnici, ki v ničemer ne zaostaja za tistim, kar se nam nudi v drugih prestolnicah Evrope. Umetniška razgledanost razstavljavcev je že v tem, da so vsi, razen enega, že mnogokrat razstavljali, posamič ali skupinsko, v važnejših mestih inozemstva. Najstarejši je Stojan Čelić, profesor beograjske akademije. Na njegovo odličnost skoro kompjutorsko strogih del kaže že samo dejstvo, da je na predlanski mednarodni razstavi grafike v Ljubljani prejel drugo nagrado. Bolj bohotni v barvi in lepotnosti oblik pa so tiski le 24-letne Ljilije Pavlović, ki tudi ni brez nagrad. Vmesno ustvarja bolj abstraktni Kemal Sirbegović in to tudi z belim na belem, dočim je kontrastno in krepko barvit Branko Miljuš v listih «Strelišče» in «Spomin na Gagarina». Na slednjega se povezuje «Kozmični sel» Slavoljuba Cvorića, ki v «Razbitih igračah» postaja že bolj predmeten, dočim je pa človek že nakazan v odličnih barvnih tiskih Marka Krsmanovića, profesorja na akademiji. Obilneje, pa čeprav v grotesknosti oblik, pa izstopajo ljudje v kalejdoskopičnosti zasnov pravljično ironičnega Ilije Kostova. Čustveno soroden, a bolj izrazito fantastičen v nadstvarnosti skupkov predmetov in bitij, pa je natančno podajajoči Stevan Knežević. Kdor je pesniško navdahnjen, temu bo ugajal Halil Tikveša, ki je že zelo bilzu oblikovni resničnosti, vendar še nadstvarno razvejanih zasnov. Stvarnost oblik, pa čeravno zavito v neko prikrito tajinstvenost, pa jasno izstopa v lisih «Konja», «Borec» in «Borčev povratek» v ujedankah Emira Dragulja. To je zelo kratek oris te zanimive razstave in le osebni ogled nam bo mogel pravilneje podati nje pomembnost, ki je v uveljavljanju novih likovnih vrednot mimo ustaljene meščanske lestvice njih dojemanja in ocenjevanja.

* * *

Devet slikarjev iz Trsta in drugih krajev dežele pričenja v galeriji «Lo Squero» miljsko poletno razstavnost. Milje odlično zastopa Natalia Zilli-Postogna, risarka izredne kakovosti, ki ljubi predvsem podajati ljudi, a je to pot prisotna tudi s stvarno podanimi starimi hišami le v črnobelem, dočim je postala v oblikovanju človeka bolj ekspresionistična, da tako tudi z rdečinami poudari socialno vsebino risb. Res pa nas je presenetil Claudio Bianchi s podvodnimi razgledi morskega dna, kjer med skalami ždi tajinstven mir. Nekdanji njegov Kras pa se javlja v vseh odtijih, s katerimi se Ettore Davide že postavlja med vidnejše tržaške pokrajinarje. Med slednjimi pa bo v kratkem vsekakor zablestelo novo ime: Livio Officia, bolj impresionistično navdahnjen slikar, ki prepričljivo ustvarja nemirno utripanje svetlobe v vseh dnevnih in letnih časih domače pokrajine. Do tu oblikovnost razstave, ki jo še delno vnaša v svoja dela Neapeljčan iz Pordenona, Vincenzo Navarra v zasnovah iznakaženih lutk na smetiščih, dočim vsi ostali in mlajši sorazstavljavci slede naprednejšim strujam na mejah abstraktnosti. Mario Palli iz Gradišča v strogih zasnovah gladke barve rdeče-črnih nasprotstev, znani Goričan Mauro Mauri, mojster barve, pa v črno-belih listih z nekakšnimi ruševinastimi skupki učinkovite sestave, dočim že večkrat nagrajeni Videmčan Giaiotto ostaja pri svojih nakazovanjih prisotnosti satelitov, medtem ko nam enako znani Renato Trevisan iz Tržiča prikazuje abstraktno lepoto z nezmotljivo spretnostjo. Je to razstava, ki je nekak majhen prerez preko likovne umetnosti naše dežele pod vrhom ustvarjajočih slikarjev, ki se jim odpira še lepa bodočnost.

Valdino Tomasin razstavlja v Ronkah

Razveseljivo je, da je prav podjetnost našega rojaka restavraterja g. Vizintina dovedla do uresničenja umetniške galerije v Ronkah. «Galleria alla Quercia» je v enem izmed prostorov njegove restavracije, kjer sedaj razstavlja domačin Valdino Tomasin. Je pa to slikar, čigar umetnost je že znana tudi onstran meje, saj je istočasno njegova razstava v Hrušici pri Sežani v galeriji «2xGo» (dvakrat Gorica), ki je izraz sodelovanja likovnikov obeh Goric. Bo pa Tomasin v kratkem razstavljal tudi v Bukarešti. Ko smo ga predlanskim spoznali v Trstu v občinski galeriji, smo že tedaj ugotavljali izredno krepko silo njegove ustvarjalnosti. Ta pa se danes še močneje pojavlja v velikih podobah razstave v Ronkah, kjer se slikar spoprijema z vedno bolj zahtevnimi prijemi likovnega izražanja. In to zelo uspešno, kajti iz tega leta so tako čisto slikarsko dodelane podobe, ali bolje likovni nakazi žena izmaličeno grotesknih obrazov in drže, enako kot drzno zasnovane mnogosnovno grajene slike, kjer z barvami veže in lepi izraze blaga, šope vlaken, trsja in trave ter druge snovi, v slikovito razvejane nadvižno otipljive skupnosti utripajočih oblik naravnost demonskega videza. V obeh skupinah podob je glasno slišen odmev nemirnosti naše dobe. Je to neke vrste likovno oporečništvo, kjer sta barva in smiselna uporaba različnih zavrženih odpadkov tovarniških izdelkov in pridelkov kmetijstva enakovredna nosilca slikarjevih čustev, ki dramatično občuti vso težo poizkusov, kako najti ustrezajoče prostorske predstave za človeka sredi neprirodnega okolja vsestranskega eksplozivno prekipevajočega napredka.

MILKO BAMBIČ

Igor Pleško v piranski mestni galeriji

16. junija so odprli razstavo likovnih del akad. slikarja in prof. Igorja Pleška s slavnostnim recitalom umetnikovih pesmi, ki jih je recitiral Saša Miklavc, član Mestnega gledališča ljubljanskega. Na tej razstavi predstavlja avtor slike iz let 69, 70 na temo: morska favna. Razstavljenih je 36 oljnih slik.

Na otoku Silbi je umetnik v tihi obmorski pokrajini lahko duhovno zaživel in ustvarjal:

Ob morju zadiha človek z valovi,
vse misli vetrovi v dalj poženo mu.
Let mnogo sem zrl in božal
valove,
naužil sem se sonca in dobrotnega morja.

Tu nastajajo slike intenzivnih barv in močnih kontrastov, slike skal in hiš v pristanu.

Slike iz leta 1969 tvorijo specifično, pri nas nenačeto temo — morski živalski svet. Na slikah vidimo prizore umirajočega morskega sveta, morske živali postavljene ob nož. Togoto nad človekovo nasilnostjo izraža Pleško tudi v pesmi:

Trepet, drget, s tipalkami
poslednja tipanja zdaj...
...res v prazno.
Kje si voda, čudovita voda,
kje gibi sproščeni moji?
Človek, da človek je kriv vsega.

Polagoma postajajo dela vse manj trpka, izraz je manj tragičen, slike same so bogatejše, kompozicija dognanejša.

Svet, ki ga umetnik podaja, kot slike same zažive v luči novega življenja, ki ga je Pleško prelil v tihožitja. Kot je umetnik sam dejal: Naj slike le pobujajo občutke bojazni grozljivosti, katere nadigra lepota barv, nians, tistega kar kot koprena daje življenju prijeten videz, videz, ki vara. Izbral sem lepoto barv, da bi prekril vsakdanjo resnico, ki bode v oči.

Če res je narave in bajnega
carstva
morja gospodar, naj človek ne
zabi
prisluhniti temu prelepemu
svetu
za mnoge zastrtemu v voda
mogočnem
tajinstvenem varstvu!...

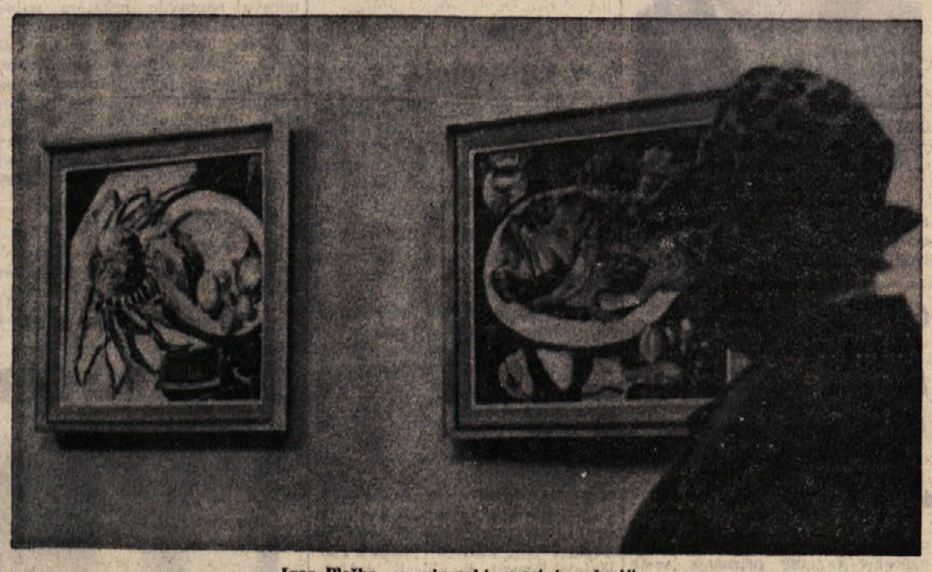

Igor Pleško v piranski mestni galeriji.

PREJELI SMO

LIBRI E RIVISTE D'ITALIA. Rassegna bibliografica mensile n. 252, febbraio 1971. Ed. Presidenza del Consiglio dei Ministri, Roma.

Denis Diderot: RAMEAUJEV NEČAK. Paradoks o igralcu. Mladinska knjiga 1971. Knjižnica Kondor

TONE SVETINA

123. # UKANA

DRUGA KNJIGA

Orlov je korakal po progi in zmerjal vsevprek. Nihče ni vedel, na koga in zakaj se jezi... Patrulja, ki je pobegnila iz zasilnega bunkerja, mu je ranila dva borca. Napravil je nekaj korakov v temo, ker so ga slepili bliski eksplozij, in brcnil v truplo. Prižgal je baterijo in osvetil bled obraz nemškega vojaka. Najprej mu je odprl čutarico in jo povohal. »Črna kava. Nadomestek.« Zaklel je in izpil. Prijalo bi mu kaj močnejšega. Mrliču je odpel pas z naboji in vzel puško. Odprl jo je: v ležišču so bili štirje naboji. Nesrečnik je utegnil izstreliti samo enega. Orlov je dal puško prvemu borcu in odkolovratil naprej. Za njim so eksplozije trgale žice in stebri so se podirali.

Svarun je bil pri skupini na odseku, ki so ga Nemci in belogardisti srdito branili. Po detonacijah vzdolž proge je sklepal, da brigada učinkovito opravlja nalogo. S šmajserjem v roki je hodil ob progi v spremstvu treh kurirjev, naglas vzpodbujal borce in poveljeval bataljonu.

Težka detonacija je čez nekaj časa naznanila, da je Vojkova brigada uničila most čez reko Pivko.

Kmalu zatem se je prebila iz mesta enota policije in udarila brigadi v hrbet. Svarun se je zavedel nenadne nevarnosti. Z rezervno četo je obšel napadajoče — ti so se spopadli s skupinami, ki so minirale. Nemci niso vzdržali navzkrižnega ognja.

Svarun je gorel od nestrpnosti. Za nobeno ceno ne sme dopustiti, da bi se brigadi skazil uspeh! Naprej!

Čeprav so bile nemške sile mnogo močnejše, jih je nagel in odločen udar z dveh strani, podkrepljen z vpitjem in močnim ognjem razpršil.

Svarun je zdrvel v prve vrste borcev, ki so podili sovražnika čez travnike v močvirje. Niso pustili, da bi se oddahnile. Prignali so ga noter do roke. Tam se je skušal ustaviti, pa mu ni uspelo. Vrgli so ga v leno vodo in streljali za njim, dokler ni izginil v nemirno noč.

Progo so rušili naprej na vseh petnajst kilometrov dolgi črti.

4.

Poročnik Valjhun je stal na dvorišču domobranske kasarne in ravnodušno gledal zbegano vojsko, ki je drla iz zgradb v bunkerje in kdove kam. Ob teh preplašenih ljudeh se je čutil vzvišenega. V idrijskem kotlu je namreč preživel pravi ognjeni krst in se osvobodil strahu ob velikem napadu.

Ker je ocenjeval vdanost ideji po tem, koliko je kdo pripravljen zanjo žrtvovati, mu je ta klavrna vojska vzbujala dvome o zmagi. V zavetju visokih in debelih zidov, s katerimi so obdali pogumni Lahi svoje kasarne, so ti vojščaki begali ko živad, brezglavo in brezumno, kot bi ne bili prav nič pripravljeni na napad.

Ko so začele po kasarni treskati mine, se je umaknil v veži in čakal, da mu bodo poiskali poročnika Dolenjca, ki je vodil pri domobranskem garnizonu obveščevalno službo.

Sicer pa se tej poplavi strahu, ki se je spremenila v pravo paniko, ni čudil. Garnizon se je bil povsem uspaval, z domobransko komando vred se je polenila tudi nemška. To je ugotovil v prvih pogovorih z nemškimi oficirji. Ves čas so ga zavračali, češ da pretirava, ko jim je pravil o izkušnjah iz idrijskega kotla.

»Zdaj pa imajo,« je zaničljivo ugotovil.

Z vsemi močmi duha se je skušal upreti paniki, ki se ga je lotevala. Bobnenje topov in eksplozij je votlo odmevalo po dolini, bliski so sikali v temačno nebo med hribovjem.

Njegovo trdnost je omajalo naključje: stal je v bližini baterije gorskih topov, čeprav tam ni imel kaj iskati, ko je usekala partizanska mina topove. »Takoj sanitetno pomoč!« so rjuli Nemci. Slišal je krike ranjenih, ki jim je železo razcefralo trebuhe, in videl, kako so mimo njega odnašali mrliče, zavite v bele plahte.

Toda nikjer ni bilo tistih, ki jih je iskal, kot bi se udrli v zemljo. Kaj naj stori? Sicer ni bil v službi in je lahko igral vlogo opazovalca. V Postojno je bil prispel predvčerajšnjim z generalovim pooblastilom, ki je bil nanj neizmerno ponosen. Ni mu bil še potekel dopust, ko ga je general poklical k sebi in mu dejal: »Uporaben človek ste, poročnik Založnik. Prav veseli me, da se o vas nisem zmotil, in škoda, da vas nisem že prej odkril.«

Valjhun mu je poročal o razpoloženju med vrhovi slovenskega belogardizma, zlasti med tistimi, ki so se nagibali na zahod, anglofili, in gradili svojo prihodnost na propadu Nemčije.

»Uredil sem, da se boste lahko gibali v teh krogih in službovali v mestu. Včasih vas bom potreboval in boste delali zame. Ne zanesem se več na učinkovitost institucij, ki so mi na voljo. Konkretno: šli boste v Postojno in prek vaših ljudi zvedeli, kam se bo usmerila banda, ki se imenuje divizija. Vojska poroča, da je zadržana na območju vzhodno od Gorice, gestapo pa javlja, da se je prebijala na Pivko; ne vem, kaj naj bi iskala tam, kjer je manevrski prostor tako ozek. Pojdite in ugotovite njene namere.«

General mu je naročil, naj skuša najti nekaj primernih ljudi, ki bi navidezno dezertirali od domobrancev in se javili partizanom. Poleg tega naj Valjhun preveri zadržanje domobranskega vodstva, o katerem dobiva obvestila, da je mlačno, da popiva, da se ne briga za disciplino in za boj ter čaka na Angleže.

Da je res, kar je bil zvedel general, se je Valjhun kmalu prepričal. Že ko je potoval v mesto, je med vojaki zaznal

V 8. ETAPI KOLESARSKE DIRKE «TOUR DE FRANCE»

Vzponi pretežki tudi za Merckxa?

Zoetemelk in Ocana vedno bližja rumeni majici

CLERMONT FERRAND, 5. — «Dirka se je šele začela» je izjavil danes Merckx, ko je vidno utrujen prispel na cilj, po napornem vzponu v zadnjih km proge. Današnja etapa je namreč prinesla precej pretresa v skupno lestvico. Merckx je s svojo ekipo sredi proge diktiral izreden tempo vožnje. Vsi boljši tekmovalci so sicer zagrizeno sledili rumeni majici, toda hitra vožnja je skoraj vsem temeljito načela sile, tudi samemu pobudniku te taktike, Merckxu. Prav gotovo je, da bodo posledice tega «forcinga», ki je trajal nekaj desetin km vidne šele v prihodnjih dneh.

Kot smo že dejali, glavnina Eddyja Merckxa ni spustila izpred oči prav do zadnjega vzpona pod ciljem. Tu pa je prišlo do izbora tekmovalcev, ki so se razpotegnili v dolgo «kačo» in so v megli ter mrazu nato posamič prihajali na cilj.

Danes je bilo prvič videti določene znake utrujenosti tudi na Merckxu samem. V zadnjih km je ušel Španec Ocana, in Belgijec ga kljub temu, da je napel vse svoje sile, ni mogel ujeti. Pred njim sta se na cilju zvrstila tudi Zoetemelk in Agostinho. Merckx je bil tako šele četrti. Po prihodu na cilj je le s težavo lovil sapo in je tako prvič pokazal, da tudi njegove moči niso tako neizčrpne, kot je bilo doslej videti.

Je torek Merckx v krizi?

Na to vprašanje bodo odgovorili dogodki v naslednjih etapah. Pred tekmovalci je namreč več težkih etap, z dokajšnjimi vzponi in tu bomo videli, če je bila past, ki jo je danes nastavil Merckx z utrujanjem svojih nasprotnikov, usodna le za njegove tekmece, ali pa je padel vanjo tudi sam.

* * *

Jutrišnja 9. etapa od Clermont Ferranda do Saint Etienna bo merila 153 km.

* * *

Lestvica 8. etape

1. Ocana (Šp.), ki je prevozil 221 km dolgo pot od Neversa do Clermont Ferranda v 6.21'10" s p. h. 34,788 km na uro.
2. Zoetemelk (Niz.) 6.21'17"
3. Agostinho (Port.) 6.21'23"
4. Merckx (Bel.) 6.21'25"
5. G. Pettersson (Šve.) 6.21'59"
6. Tamames (Šp.) 6.22'20"
7. Guimard (Fr.) 6.22'25"
8. Thevenet (Fr.) 6.22"31"
9. Motta (It.) 6.22'47"
10. Paolini (It.) 6.23'02"
11. T. Pettersson (Šve.) 6.23'21"
12. Martinez (Fr.) 6.23'21"
13. Van Impe (Bel.) 6.23'25"
14. Francioni (It.) 6.23'28"
15. Genty (Fr.) 6.23'30"

Rezultati 6. etape
1. DEL

1. Leman (Bel.), ki je prevozil 127,500 km dolgo pot od Roubaixa do Amiensa v 3.03'19" s p. h. 41,732 km na uro.
2. Karstens (Niz.)
3. Guimard (Fr.) in nato še drugi v zmagovalčevem času

2. DEL

1. Simonetti (It.), ki je prevozil 131 km dolgo pot od Amiensa do La Touqueta v 3.47'56" s p. h. 35,142 km na uro
2. Francioni (It.) 3" zaostanka
3. Mintjens (Bel.) 5" zaostanka in nato še drugi kolesarji v njegovem času.

Rezultati 7. etape

1. Leman (Bel.), ki je prevozil 257 km dolgo pot od Rungisa do Neversa v 7.45'33" s p. h. 38,097 km na uro.
2. Karstens (Niz.)
3. Godefroot (Bel.) in nato še drugi v zmagovalčevem času.

Skupna lestvica po 8. etapi:

1. Merckx (Bel.) 44.56'39"
2. Zoetemelk (Niz.) 36" zaost.
3. Ocana (Šp.) 37"
4. G. Pettersson (Šve.) 1'16"
5. Thevenet (Fr.) 1'58"
6. Motta (It.) 2'02"
7. Paolini (It.) 2'24"
8. T. Pettersson (Šve.) 2'48"
9. Van Impe (Bel.) 2'51"
10. Mortensen (Dan.) 3'12"
11. Delisle (Fr.) 3'34"
12. Van Springel (Bel.) 4'50"
13. Raymond (Fr.) 6'29"
14. De Vlaeminck (Bel.) 8'44"
15. Van Neste (Bel.) 8'51"
16. Genty (Fr.) 10'01"
17. Agostinho (Port.) 10'22"
18. Van Schil (Bel.) 10'56"
19. Guimard (Fr.) 11'13"
20. Tamames (Šp.) 11'19"

Cvetko Bilić osvojil dirko «Po Jugoslaviji»

29-letni Jugoslovan Cvetko Bilič je že drugič zmagal na kolesarski dirki «Po Jugoslaviji». Odločilna za Biličevo zmago je bila etapa na kronometer, v kateri si je zagotovil prvo mesto pred Sovjetom Moskalevom.

KONČNA LESTVICA

1. Bilič (Jug.)
2. Gorelov (SZ) 54" zaostanka
3. Gawliczek (Pol.)
4. Kuiper (Niz.)
5. Moskalov (SZ) itd.

EKIPNA LESTVICA:

1. Sovjetska zveza
2. Poljska
3. Jugoslavija itd.

NOGOMET

Jugoslovanska igralka pri Cebori v Bologni

Italijanski ženski nogometni klub Cebora v Bologni je najel za svojo ekipo jugoslovansko nogometašico Gordano Topolovački. Trenutno še ni znano, katero mesto ji bo zaupal trener, kajti Gordana igra enako dobro v obrambi, kot v napadu.

PLAVANJE

Novella Calligaris je v Rimu postavila nov evropski ženski plavalni rekord na progi 800 m prosto s časom 9'23"8.

NOGOMET

Zarja v drugi amaterski ligi

Deželni odbor FIGC je na svojem zasedanju sklenil uvrstiti v 2. amatersko ligo tudi enajsterico bazoviške Zarje. Kot je znano je ta ekipa ob koncu prvenstva zasedla na končni lestvici drugo mesto. Zarja bo v tej ligi nastopala skupno s slovenskima enajstericama Vesne in Brega.

KOŠARKA

V preteklem tednu se je v veselem razpoloženju začel tradicionalni košarkarski turnir v Škednju za trofejo sv. Lovrenca. Turnir je zaradi svoje slikovitosti (in tudi kakovosti tekem) ena največjih tržaških poletnih športnih manifestacij sploh.

Tudi letošnji turnir se je začel dokaj uspešno. Igrišče je bilo nabito polno gledalcev do zadnjega kotička, godba na pihala pa je zabavala občinstvo. Nastopilo bo več ekip, katere sestavljajo skoraj vsi najboljši tržaški košarkarji.

Poleg tega pa bo tudi turnir v minibasketu, ki se ga bo udeležila tudi Borova ekipa, ojačena z dvema predstavnikoma Poleta.

b. l.

ZMAGOVALCA TENIŠKEGA TURNIRJA V WIMBLEDONU

Newcombe in Goolagongova

Na mednarodnem teniškem turnirju v Wimbledonu, ki se je zaključil v nedeljo, so prognoze obveljale za finale moških, pri ženskah pa ne.

Pri moških je Avstralec John Newcombe osvojil že tretji wimbledonski naslov (in drugega zaporednega), vendar je naletel v finalu na bolj zagrizen odpor, kot je pričakoval. Amerikanec Stanley Smith se mu je namreč upiral izredno borbeno, saj je klonil šele po treh urah zagrizene igre z rezultatom 6:3, 5:7, 2:6, 6:4 in 6:4.

Vse drugače je bilo pri dekletih, kjer je 19-letna avstralska domorodkinja Evonne Goolangong, za katero je burno navijalo vseh 13 tisoč gledalcev, nepričakovano, a prepričljivo odpravila svojo veliko nasprotnico, Margaret Court.

Mlada Avstralka je bila do letos v svetovnem tenisu skoraj neznano ime. Njen trener, Vic Edwards, je napovedal, da bo začela greniti življenje ostalim teniškim «zvezdam» šele čez leto ali dve. Toda temnopolta Evonne je prekosila samo sebe. Nič je ni motilo, da je bila njena nasprotnica v finalu igralka, ki je še lani pobrala v Wimbledonu vse mogoče nagrade, da je ugnala vse svoje nasprotnice in je doslej že celo desetletje kraljevala v igri z loparjem po igriščih vsega sveta. Gibčna kot podlasica, je prestrezala silovite udarce svoje tekmice, ji vsilila svoj tempo igre ter jo brez vsakega razburjenja in živčnosti pripravila do poraza z izidom 6:4 in 6:1.

Teniški izvedenci menijo, da se v Goolagongovi skriva eden največjih ženskih teniških talentov.

V BEOGRADU

Uspeh Franulovića

Na mednarodnem teniškem prvenstvu Jugoslavije v Beogradu je zmagal Jugoslovan Željko Franulović. V finalu moških posameznikov je premagal Španca Orantesa s 6:2, 6:1, 6:2.

V finalu moških dvojic so se Španci domačinom maščevali za poraz med posamezniki. Orantes in Gisbert sta namreč premagala Franulovića in Jovanovića s 6:4, 3:6 in 6:2.

TENIS

Na mednarodnem teniškem turnirju v Gstadu so določili za nosilca skupine št. 1 Avstralca Newcomba. Nosilec skupine št. 6 pa je Jugoslovan Nikola Pilič.

NOGOMET

Na svojem gostovanju v Škofji Loki je nogometna ekipa Brega premagala slovensko enajsterico LTK z 2:1.

V prihodnjih dneh v Gorici košarkarsko EP «kadetov»

Med favoriti so SZ in Italija v prvi ter Jugoslavija in Francija v drugi skupini

V prihodnjih dneh bo v Gorici prvo evropsko košarkarsko prvenstvo «kadetov». Naše mesto bo torej gostitelj zelo važne mednarodne športne prireditve in ob tej priliki bo brez dvoma preizkušena zmogljivost Gorice, saj bo sprejela v septembru tudi dve skupini evropskega prvenstva v odbojki.

Na košarkarski prireditvi, ki bo razdeljena na dve skupini, bo sodelovalo kar dvanajst ekip. V A skupini bodo igrale reprezentance Sovjetske zveze, Španije, Grčije, Turčije, Švedske in Avstrije. V B skupini pa bodo igrale ekipe Italije, Jugoslavije, Francije, Nemčije, Švice in Izraela.

Na tem prvenstvu bodo torej sodelovale ekipe dežel, v katerih je košarka zelo razvita. Na goriških igriščih bomo videli mlade igralce, ki bodo kmalu znani tudi v svetovnem merilu. V A skupini je seveda favorit Sovjetska zveza. Njena mladinska ekipa se je uvrstila na prvo mesto na nedavnem evropskem prvenstvu, ki je bilo v Grčiji. Mnogo igralcev s tega tekmovanja bo igralo v Gorici. Strokovnjaki menijo, da se bosta za drugo mesto v tej skupini borili Španija in Grčija.

V B skupini pa bo borba za prvo mesto bolj napeta. Italija, Jugoslavija in Francija so si enakovredne. Zaradi tega bodo tekme v tej skupini tudi bolj zanimive.

9. julija bo na Trgu Battisti svečana otvoritev prvenstva. Od 10. do 15. julija bodo izločilne tekme, 16. in 17. julija pa bodo polfinalne in finalne tekme.

Italijanska reprezentanca je že dospela v Tržič, kjer bo trenirala. V tej ekipi so tudi nekateri igralci iz naše dežele: Lino Furlan, igralec goriškega Splügen Bräua, se je izkazal na državnem mladinskem prvenstvu; Renzo Vecchiato, član ekipe Lloyd Adriatico iz Trsta, je zelo obetajoč igralec; isto lahko rečemo o Renzu Crisafulliju iz Pordenona, ki bo v prihodnjem prvenstvu igral z dresom milanskega Simmenthala.

m. w.

Cergoli pomožni trener Triestine

Triestina je najela za pomožnega trenerja svoje nogometne ekipe Francesca Cergolija, ki je pred časom igral za to tržaško ekipo. Cergoli stanuje zdaj v Pierisu.

V tehničnem «štabu» Triestine skrbi za okrepitev moštva tudi Cesare Nay

V ATLETSKEM SREČANJU MED ZDA IN SZ V BERKELEYU

Amerikanec Matzdorf v višini 2,29 m

Dvoboj se je zaključil neodločeno 186:186

Atletsko srečanje med raprezentancama ZDA in Sovjetske zveze je potrdilo, da sta «velikana» utrujena. Tako Američani, kot Sovjeti, niti niso razpolagali z najboljšima postavama in rezultati so bili odločno skromni, če izvzamemo seveda zgodovinski skok 21-letnega študenta Matzdorfa, ki je v tretjem poskusu premagal 8 let stari svetovni rekord Brumla v skoku v višino z značko 2,29 m. Ta rezultat je dosegel pred nekaj meseci sicer tudi kitajski atlet Ničičin, vendar ga ne bodo priznali, ker LR Kitajska ni članica Mednarodne atletske zveze.

Z izjemo tega rezultata je bilo srečanje tehnično povsem nezanimivo. Edina svetla točka je bil se odlični podvig metalca kopja Doninsa, ki je orodje vrgel skoraj 90 m daleč, in je morda s tem zapečatil dolgo kariero Lusisa, ki je v tako važnem srečanju dosegel le 82,50 m.

V resnici je k slabim rezultatom, predvsem v hitrih tekih, pripomoglo tudi neugodno vreme, oziroma veter, ki je pihal atletom v prsa s precejšnjo hitrostjo. Zanimivo je vsekakor, da je Borzov že drugič premagal ameriške sprinterje, Arzanov pa je na progi 800 m ohranil svoj sloves odličnega taktika in izrednega finišerja.

V srečanju v Barkeleyu je nastopila tudi mešana vrsta atletov iz Avstralije, Nove Zelandije, Jamajke, Japonske, Mehike, Kanade in od drugod, rezultati teh atletov pa niso bili izredni. Omeniti moramo le četverico sprinterjev iz Jamajke, ki je v štafeti 4X100 m dosegla letošnji najboljši čas 39"1.

V skupni oceni so Američani premagali Sovjete v moški konkurenci, sovjetska dekleta pa so razliko nadoknadila in dvoboj se je tako končal neodločeno. Mešano vrsto sta gladko premagali obe velesili, v moški in ženski konkurenci.

Zmagovalci in boljši rezultati:

PRVI DAN (MOŠKI)

100 m: 1. Borzov (SZ) 10"5
400 m: 1. Newhouse (ZDA) 46"3
troskoki: 1. Sanejev (SZ) 17,01 m, 2. Bessonov (SZ) 16,86 m, 3. Smith (ZDA) 16,82 m
krogla: 1. Matson (ZDA) 20,17 m
palica: 1. Roberts (ZDA) 5,31 m
1.500 m: 1. Pantelej (SZ) 3'43"2
10.000: 1. Šarafudinov (SZ) 28'38"2
110 m ovire: 1. Milburn (ZDA) 14"
kladivo: 1. Bondarčuk (SZ) 70,92 m
4X100 m: 1. Jamajka 39"1, 2. ZDA 39"5, 3. SZ 39"8

ŽENSKE

400 m: 1. Koleznikova (SZ) 54"7
1.500 m: 1. Pandjelova (SZ) 4'13"8
100 m: 1. Davis (ZDA) 11'6
višina: 1. Lazarjeva (SZ) 1,83 m
disk: 1. Melnik (SZ) 62,38 m
kopje: 1. Marakina (SZ) 56,62 m
4X100 m: 1. ZDA 45"2, 2. SZ 45"4

DRUGI DAN (MOŠKI)

400 m ovire: 1. Akki-Bua (Uganda) 50"1, 2. Seymour (ZDA) 50"5, 3. Skomorohov (SZ) 50"9
200 m: 1. Quarrie (Jamajka) 20"7, 2. Deckard (ZDA) 21"
višina: 1. Matzdorf (ZDA) 2,29 m (nov uradni svetovni rekord), 2. Brown (ZDA) 2,21 m, 3. Šapka (SZ) 2,18 m, 4. Gavrilov (SZ) 2,18 m, 5. Tomizava (Japonska) 2,18 m
5.000 m: 1. Prefonatine (ZDA) 13'30"4, 2. Stageberg (ZDA) 13'35"6
daljina: 1. Robinson (ZDA) 7,89 m
disk: 1. Vollmer (ZDA) 62,64 m, 2. Lijahov (SZ) 61,52 m
800 m: 1. Aržanov (SZ) 1'47"3
3.000 m zapreke: 1. Bite (SZ) 8'41"
hoja 20 km: .. Nihill (Vel. Brit.), 2. Smaga (SZ)
kopje: 1. Donins (SZ) 89,32 m, 2. Lusis (SZ) 82,50 m
4X400 m: 1. ZDA 3'2"9
deseteroboj: 1. Hodge (ZDA) 7.698 točk

(ŽENSKE)

200 m: 1. Boyle (Avstralija) 23"6, 2. Lawson (ZDA) 23"7, 3. Besfamilnaja (SZ) 23"7
100 m ovire: 1. Johnson (ZDA) 13"6
daljina: 1. White (ZDA) 6,50 m
800 m: 1. Sabajte (SZ) 2'4"3
krogla: 1. Čižova (SZ) 18,56 m
4X400 m: 1. Sovjetska zveza 3'36".

—lin—

AVTOMOBILIZEM

Britanec Jackie Stewart je na tajrel-fordu zmagal na mednarodnem avtomobilskem tekmovanju za veliko nagrado Francije v Le Castelletu. Poprečna hitrost njegove vožnje je bila 179,700 km na uro.

2. je bil Francoz Cevert na tajrel-fordu
3. Brazilec Fittipaldi na lotusu
4. Švicar Siffert na BRM
5. Novozelandec Amon na matri itd.

Lestvica za svetovno prvenstvo vozačev:

1. Stewart 33 točk
2. Ickx 19
3. Andretti, Peterson in Rodriguez 9 itd.

KOŠARKA

V prijateljski tekmi v Anhovem je domači Salonit premagal košarkarsko peterko Bora s 76:71.

TOTIP

1. —	1.	Fantomas	1
	2.	Fasanella	X
2. —	1.	Salso	2
	2.	Mevigo	2
3. —	1.	Meloria	X
	2.	Frezza	1
4. —	1.	Anagogia	2
	2.	Diade	2
5. —	1.	Cora	X
	2.	Cervetto	2
6. —	1.	Luchino	1
	2.	Erbarosa	2

KVOTE
12 — 8.013.249 lir
11 — 186.354 »
10 — 16.642 »

NA KOLESARSKI DIRKI PD O. ŽUPANČIČ V ŠTANDREŽU

Zlata kolajna za Kodriča

V preteklem tednu je bila v Štandrežu 1. mladinska kolesarska dirka v priredbi PD Oton Župančič.

Ob točno napovedani uri je iz glavnega trga startalo 20 mladincev, od 12 do 16 leta starosti. Tekmovanja so se udeležili, razen domačinov, nekateri športniki iz Sovodenj in Gorice.

Prvo mesto je zasedel Goričan Aleksander Kodrič in s tem si je priboril zlato kolajno ter pokal, ki ga je podarila znana tvrdka VI.VI. EX. iz Gorice.

Športna manifestacija (prva te vrste v vasi) je doživela velik uspeh. Ljudje, ki so ob cesti prisostvovali tekmovanju, so navdušeno navijali in spodbujali mlade kolesarje.

Celotna proga je bila dolga približno 25 km. Prevozili so jo s poprečno brzino 30 km na uro.

Vrstni red tekmovalcev na cilju:

1. Aleksander Kodrič — Gorica
2. Jordan Marušič — Štandrež
3. Marij Marušič — Sovodnje
4. Klavdij Marson — Sovodnje
5. Andrej Nanut — Štandrež
6. Robert Paškulin — Štandrež
7. Oriano Homan — Štandrež
8. Diego Glessi — Štandrež
9. Loris Nanut — Štandrež
10. Vinicij Cej — Gorica
11. Renco Turri — Štandrež
12. Bruno Gomišček — Štandrež, itd.

Omenimo naj, da je domačin Jordan Marušič ves čas vodil skupino prvih petih, ki se je že od začetka ločila od ostalih in šele v zadnjih 300 metrih mu je bolj izkušeni Kodrič odnesel gotovo zmago.

Organizatorji se vsem sodelavcem in rediteljem ter ustanovam in tvrdkam, ki so pripomogle k tako lepi izvedbi prireditve lepo zahvaljujejo.

Tekmovalci, ki so osvojili zlato, srebrno in bronasto medaljo

Galtrucco

NUDI
VELIKE PRILOŽNOSTI

vzorčne volnene tkanine
bombažne tkanine in tiskana svila
vzorčaste svile
ostanki in odrezki
konca bale
svojih najbolj
izbranih tkanin

v izredni prodaji
po
izjemnih cenah
od četrtka, 8., do petka, 16. julija

GALTRUCCO - Trg Goldoni 1 - Trst

nemir, kot ga čutijo ovce, kadar se v njihovo bližino priklatijo volkovi.

S poročnikom Duhom, edinim znancem, je obšel nekaj čet in se pogovoril z zaupniki. Da je divizija na Pivki, se je razneslo po vseh vaseh, toda kaj bo počela, ni vedel nihče. Med tistimi, ki jih je priporočal poročnik Duh, ni bilo nikogar, ki bi šel prostovoljno poizvedovat. Nazadnje sta le našla dva starejša možaka, ki sta bila voljna preobleči se v civilno oblek, se prebiti v vasi, kjer se je ustavila divizija, in prek domačinov zvedeti kaj več o njenih nakanah.

Vesti civilne obveščevalne službe, ki so jo opravljale stare in mlade tercialke ter v cerkev zatelebani starci, so govorile samo o prepljahu in navajale pretirano število sovražnikov.

Na nemškem poveljstvu je prevladalo mnenje, da se bo divizija prebijala na Dolenjsko.

Valjhun in Duh sta ostala z nekaterimi oficirji po večerji v vojaški menzi tik ob kasarni. Napili so se in drug za drugim otipavali dve mladi, prikupni natakarici, ki sta se že iz navade ali zaradi lepšega otepali vsiljivcev. Kljub strogi pripravljenosti so se med seboj pogajali, kdo bo šel s katero spat. Oficir z zabuhlim obrazom in telečjimi očmi, ki je bil preveč pijan, da bi stezal roke za urnima ritkama, je razlagal omizju, katera je v postelji boljša in v kakšnem položaju se bolje obnese. Ko le ni nehal, ga je mlajša usekala z mokro cunjo čez lice in ga ozmerjala z lažnivcem. To ga je razgadilo:

»Ti coprnica predrzna! Zakaj se delaš svetnico, ko strežeš božji vojski? Raje povej, kdo ima boljše tisto one med nogami: Italijan, Nemec Mongol, domobran ali partizan? Ha ha ha... Fantje, ogibajte se teh sumljivih tic. To so navadne kurbe, ki delajo za partizane. Vse je izdano. Te riti izdajajo tudi to, koliko ga jaz vsak dan popijem, kolikokrat grem scat in vse, kar jim pride na ušesa. Mora nas vzeti hudič, ko plačujemo kurbe, namesto da bi jih postrelili.«

»Nehaj!« ga je krotil poročnik Duh, ko je videl, kako se je Valjhun vznejevoljil in nestrpno pogledoval zdaj njega, zdaj dekleti, ki nista vedeli kaj odgovoriti na neslano šalo.

»Morda pa ima dedec prav,« je pomislil Valjhun. Premagal je nevoljo in se skušal zasmejati, kar pa mu ni kaj prida uspelo. Tedaj ga je pijani nahrunil:

»Kaj pa zijaš vame, ti mestni škric? Ali si prišel gledat, kaj je vojna, a? Kar mene vprašaj!... Bil sem na Turjaku, med kupom mrtvih, v kleti zalit s krvjo in vinom kakor garnirana sardina. Potuhnil sem se med mrliče, dokler komunisti niso odšli iz gradu. Mimo straž sem se splazil iz tistega gnezda slovenske sramote. Od takrat pijem in ne verjamem v nič, česar z roko ne primem. Še našim vojnim kuratom ne, nikar takimle kurbicam in takimle škricem, kot si ti, ki si prišel iz mesta vohljat. Ne, nikomur več,« se mu je nesramno zarežal v obraz.

Valjhuna je zalil val rdečice. Komaj se je obvladal, da ga ni treščil po gobcu. Zmedenost, ki je sijala iz pijanih oči, mu je zadržala roko.

Vstal je in pomignil poročniku Duhu. Odšla sta v kot, da bi se posvetovala.

Pijani je vrešče prepeval belogardistično himno:

»Pest jeklena, srce vroče, narod naš umreti noče...«

Potem je klafal:

»Za pet Kristusovih ran naj pogine partizan. Nič več ni pravih belih, vse je plavo ali sivo šarasto.« Zamahnil je z roko in pometel z mize vse kozarce. »No, strahopetci, ali ne veste, da ima naša stara mati god, a?... Kaj zijate tako neumno, zakaj bledite, slike?«

V sobo je stopila nemška vojaška patrulja in ga poklicala k vratom. Ker se ni odzval, sta dva pristopila k njemu, ga zgrabila in odpeljala.

Na dvorišče je priletelo nekaj min, šipe so zaklepetale in luč pod zakajenim stropom je pijano zanihala. V kasarni so dali znak za alarm.

»Ta tip se ga enkrat na teden napije in potem je grozen. Takšen je že od začetka. Začel je v Štajerskem bataljonu na Gorjancih kot likvidator, izgubil je živce,« je pojasnil Duh. Nato je pustil Valjhuna in jo mahnil v kasarno.

Poročnika ni bilo od nikoder... Valjhun je nekaj časa opazoval direndaj, potem se je odpravil v štab. Vstopil je lahko šele, ko je pokazal generalovo pooblastilo.

Nad specialko je slonelo nekaj oficirjev.

»No, kaj mislite, gospod poročnik, ki poznate teren,« ga je vprašal lepo rejen oficir z oglatim obrazom, »kje se bodo prebijali?«

»Sam bog ve, kaj nameravajo. Najbolje je počakati in poizvedeti,« je predlagal Valjhun. Potem je pritaknil: »Kaj pa, če gre za zračni desant in se je začela invazija?«

»Tudi to je možno,« so ugotovili poveljujoči in bentili, ker so bile vse zveze s svetom pretrgane. Tako so se odločili za čakanje.

Po minah in nekaj rafalih enot Gradnikove brigade pa so sklepali, da bo divizija napadla mesto.

Domobrance, Nemce in Mongole, ki že nekaj mesecev niso prišli v stik s sovražnikom, je zajela panika. Na streljanje so odgovorili iz betonskih gnezd, žičnih ovir in oken kasarne z vsem razpoložljivim orožjem. Ihtavo so nažigali po nevidnem sovražniku in trošili municijo za prazen nič.

Ta ogenj strahu je še bolj zmedel nemško poveljstvo, da sploh ni vedelo, kam bi usmerilo svoje sile, kje je sovražnik, koliko ga je in kaj namerava. Zato na progo niso poslali večjih enot.

V tem negotovem položaju je Valjhun prebil noč, ne da bi zatisnil oči.

Zjutraj si je s skupino nemških oficirjev ogledal razdejanje na progi. Našli so nekaj izgubljenih reči — padalske vrvice, angleški eksploziv. Razrušena proga pa jim je vzbudila strah pred nočjo.

5.

Zvečer pred Hitlerjevim rojstnim dnem je priredil general v operi veliko svečanost, na katero je povabil tudi majorja Wolfa. Ta je nejevoljen sédel v svoj črni mercedes in se zapodil proti Ljubljani. Čeprav je bil velik nasprotnik ceremonij vseh vrst, ni našel izgovora za opravičilo. Za naslednji dan je general pripravljal zaprisego domobrancev, zato ga je poklical po telefonu in izrazil željo, ki je veljala toliko kot povelje:

»Pridite Helmut, pomešajte se v civilu med množico in oglejte si ta veliki cirkus. Vi mi boste povedali, kako bom izvedel to tragikomedijo.«

»Generalu štejem v dobro, da je vsaj do mene razmeroma odkrit,« je pomislil Wolf in pritisnil na plin. Divje je vozil po betonski cesti, da se je na ovinkih komaj lovil. Vedel je, da brzino povečuje strah. Drvel je skozi temačne hoste, kjer je drevje obakraj oklepalo cesto — zdelo se mu je, da se vozi skozi predor. Namenoma ni vzel nikogar s seboj, ker je računal, če bo na cesti zaseda, se jim na enega morda ne bo zdelo vredno streljati.

Pri Doris se je ustavil le zelo kratko. Na pragu ga je srečal možiček, ki so se mu ustnice že iz navade razlezle v poslovni nasmeh — Wolfu pa vendar ni ušlo, da so mu oči potemnele. Zato se je ozrl nazaj, ko je že bil mimo njega, in ujel osuplo sovražen pogled, ki pa je ugasnil ko raketa, če pade v vodo.

Odprl je vrata kuhinje, da ga je videla Doris, in odšel po stopnicah v sobo. Odklenil je in se razgledal. Čeprav ga že dolgo ni bilo tu, je bilo vse posnaženo, kot bi nekdo v njej stalno prebival. Celo sveže cvetlice so bile na mizi.

Doris mu je vsa obupana planila v objem.

»Zanemarjaš me, dragi,« mu je očitala, ko je prišla do sape.

»Zanemarjam sebe, Doris. Človek, ki mu gre za obstoj bi moral najprej misliti nase, samo nase. Dogajajo se čudne stvari, ki jih ti niti ne slutiš.

Začudeno ga je gledala: »Mislila sem, da me boš potolažil, pa me še strašiš?«

»Kaj je? Čemu gledaš tako preplašeno?«

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 6. julija 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».

Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel

Izdaja in tiska ZTT - Trst

PO TEDNU DNI PROCESA O «DOLINSKI AFERI»

Prof. Tul oproščen obtožbe nezakonite prisvojitve zaradi pomanjkanja dokazov

Proti razsodbi se bosta pritožila javni tožilec in obtoženčeva obramba - Tožilec je zahteval za Tula 3 leta in 6 mesecev zapora

V poznih sinočnjih urah se je pred kazenskim sodiščem (predsednik Ligabue, tožilec Brenci, zastopnika zasebnih strank odv. Agneletto in odv. Kostoris, obramba Logar in Berdon) zaključila kazenska razprava proti prof. Lojzetu Tulu, ki je bil obtožen, da si je nezakonito prisvojil vsoto okoli 4 milijonov lir iz skladov, ki so bili namenjeni razlaščencem zemljišč v Dolini.

Kazenski sodniki so menili, da ni bilo dokazano, da je prof. Lojze Tul zagrešil ta prekršek ter so ga zato oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

Razsodba je povzročila v prizadetih krogih in tudi pri občinstvu določeno razdvojenost. Vprašali smo javnega tožilca dr. Brencija, kaj namerava ukrepati v zvezi z razsodbo. Odgovoril nam je, da se je zadeva zavlekla že skoraj štiri leta in da bi moralo sodišče odgovoriti z jasnim «da ali ne». Zato bo javno tožilstvo vložilo priziv proti razsodbi. Obramba prof. Tula je morda spočetka nekoliko omahovala glede možnosti vložitve priziva, toda je v bistvu potrdila svojo voljo, da se pritoži proti razsodbi spričo tožilčeve namere. Za mnenje odv. Agneletta, ki je zastopal eno od zasebnih strank, še nismo zvedeli. Na vsak način pa bi bilo menda tako mnenje nemerodajno, ker se v teh primerih zasebna stranka ne more pritožiti na prizivno kazensko sodišče. Zaključimo torej lahko samo s to ugotovitvijo, da bo prej ali slej prišlo do prizivne obravnave na pobudo javnega tožilstva in Tulove obrambe.

Kako je prišlo do današnje razsodbe? Mnenja so deljena. Na eni strani so ljudje, ki zagotavljajo, da prof. Tul sploh ni zagrešil nobenega prekrška, ki bi bil vreden, da bi ga pripeljali na zatožno klop. Na drugi strani so ljudje, ki pravijo, da je prof. Tul delal v imenu neke politične organizacije, da je izvrševal njena navodila, čeprav ni osebno izkoristil denarnih vsot, ki so mu bile zaupane. Na tretji strani pa ne smemo pozabiti na tako rekoč grozljivi članek, ki je bil objavljen prejšnji teden v desničarskem tedniku «Specchio», kjer se obtožujejo tržaški sodnijski krogi, da niso dovolj budni glede tako imenovane obrambe «italijanstva» Trsta. V svojem navajanju raznih dogodkov in dejstev je pisec «Specchia» navedel primer generalnega prokuratorja Mayerja ter se potem podrobno spoprijel s problematiko procesa v zvezi s primerom prof. Tula. Ali so se sodniki, pri današnji razsodbi zbali, da ne bi zgledali preveč povezani z določenimi političnimi krogi, ali pa so sklenili, da bodo enkrat za vselej napravili kraj zapleteni homatiji v krogih Slovenske skupnosti? Gotovo je, da so se skušali zadržati na ravni pravosodnega organa, ki mora sklepati o zadevi, ki mu je sicer precej tuja, toda o kateri mora vseeno povedati svoje mnenje. To mnenje, naravno, ni zadovoljilo nikogar.

Žal zaradi tehničnih ovir (stavka tiskarjev našega lista v petek in v soboto zvečer), nismo mogli že pred dvema dnevoma sporočati o poteku obravnave proti prof. Tulu.

Že prejšnji petek sta spregovorila pred kazenskim sodiščem zastopnika dveh zasebnih strank odv. Agneletto in odv. Kostoris. Oba sta poudarila, da združenje zemljiških lastnikov, ki so bili prizadeti od razlastitev v letu 1965, ni praktično nikoli obstajalo. Oba sta trdila, da je šlo v juniju leta 1965 za naključen sestanek nekaterih prizadetih v Dolini, ki pa na vsak način ni pomenil ustanovitve neke organizacije. Odvetnika sta nadalje pobijala vse trditve nasprotne stranke, da so bili zaključni računi, ki jih je pripravil prof. Tul, pravilni ter sta skušala dokazati, da so bili ti računi ponarejeni.

Po nastopih zasebnih strank je spregovoril glavni tožilec, ki je menil, da je dokazano, da si je prof. Tul prilastil določeno vsoto denarja. Kakšne so postavke tega računa? Gre, v okviru 35 milijonov lir (prištevši še en milijon lir približno za druge izdatke), ki jih je družba SIOT izplačala predstavnikom odbora za razlaščence. Odbor ki ga je vodil prof. Tul, je izplačal nekaj manj kot 16 milijonov lir, prizadetim. Tako je ostalo nepokritih približno 20 milijonov. Okoli te številke se je bila med obtožbo in zagovorniki huda bitka. Določene postavke so izven vsakega dvoma: šlo je za izplačila, ki jih je bilo treba poravnati. Obstajala pa so druga, ki so bila predmet sedanje razprave. Ali je prof. Tul ravnal pravilno, ker je izplačal Ljubomiru Štoki nekaj manj kot 4 milijone lir, ali je ravnal pravilno, ker je poravnal določene stroške za odvetnike itd?

Mnenje javnega tožilstva je bilo v tej zvezi jasno: dr. Brenci je zahteval naj sodniki obsodijo prof. Lojzeta Tula na tri leta in šest mesecev zapora. S tem je javno tožilstvo izpovedalo, da je prepričano o obtoženčevi krivdi.

Nato je spregovoril branilčev zagovornik odv. Berdon. Branilec je v svojem govoru izrazil mnenje, da so razne stranke pri tem procesu zasledovale razne druge cilje, ki s procesom nimajo nobenega opravka. Berdon je nato dolgo govoril o vprašanju svobode združevanja, ki jo jamči ustava, svoboda, ki se je v tem primeru po njegovem mnenju grobo kršila. Govornik je nato obžaloval, da je združenje sedaj brez arhiva, ker ga je zaplenilo sodišče. Nadalje je govoril o pravni ureditvi združenja ter dokazoval neutemeljenost obtožnice, po kateri naj bi prof. Tul škodoval lastni organizaciji, s tem da je preveč izplačal nekemu uslužbencu odbora.

V nadaljevanju svojega govora je odv. Berdon obravnaval razna vprašanja, kot so strah naših ljudi pred oblastjo (posledica fašizma) ter se uprl zahtevi javnega tožilca, naj prof. Tul plača za vse. Včeraj je odv. Berdon nadaljeval govor ter je pozval sodnike, naj ne nasedejo fašističnemu tisku, ki hoče vnesti zmedo celo med sodnijskimi organi.

Po Berdonovem govoru je nastopil odv. Logar, ki je skušal utemeljiti svojo zahtevo (ki je bila enaka Berdonovemu zaključku), naj obtoženca oprostijo vsakršne krivde, ker kaznivo dejanje, ki so mu ga pripisali, ne obstaja. V tej zvezi je odv. Logar govoril obširno o vseh postavkah Tulovega obračuna ter je skušal dokazati, da je obtoženec pravilno ravnal, ko je izplačal Ljubomiru Štoki nekaj manj kot 4 milijone lir, to je vsoto, ki je zadevala stroške prizadetega in njegovo delo (po tisoč lir na uro) v razdobju od maja - junija 1965 do konca tistega leta in potem še naprej. Vprašanje stroškov Ljubomira Štoke je bilo eno od osnovnih vprašanj tega procesa, toda sodišče je bilo že prej sklenilo, da bodo prizadetega poklicali na pričevanje, ker je baje menilo, da je bilo dokazno gradivo že v celoti zbrano in na razpolago sodišču.

Zadnje faze procesa so živo zadevale tudi vprašanja, ali je sploh kdaj obstajalo združenje za razlaščence. Zastopniki zasebne stranke so pobijali to tezo, medtem ko sta branitelja vztrajala pri trditvi, da je to združenje obstajalo in da je razpolagalo z določeno družbeno imovino.

Po govorih obrambe je ponovno spregovoril odv. Agneletto, ki je skušal dokazati, da združenje za razlaščence sploh ni obstajalo, da je bila konvencija s SIOT tajna in da je bil Ljubomir Štoka plačan s prevelikimi vsotami. Pri tem je treba omeniti še prejšnje pričevanje odv. Floridana, ki je menil, da združenje ni naletelo pri svojem delovanju na visoke stroške.

Po govorih obrambe je še nastopil javni tožilec, ki je v bistvu potrdil svoje prejšnje izjave. Od zagovornikov pa je govoril samo odv. Logar, ki je izjavil, da se je na tem procesu bil boj med odvetniki. Logar je dejal, da je po njegovem mnenju, prišlo do tega boja zaradi osebnih, profesionalnih in političnih zadev in da je bil ta proces samo pretveza za nadaljevanje tega boja. Sodnikom je rekel, da ta boj nima opravka z obtožnico.

Generalni tajniki kovinarskih zvez danes v Trstu

Danes zjutraj bodo dopotovali v Trst generalni tajniki treh kovinarskih sindikatov Giorgio Benvenuto (UIL), Pierre Carniti (CISL) in Bruno Trentin (CGIL).

Prisotni bodo na skupnem sestanku vodstev treh tržaških kovinarskih zvez in razpravljali z njimi o vprašanjih združevalnega procesa v sindikalnem gibanju ter drugih vprašanjih, ki zadevajo tržaški sindikalizem. Sestali se bodo tajniki in odbori FIM-CISL, FIOM-CGIL in nove tržaške UILM. Takoj nato, ob 11.15 bo na sedežu nove UILM, v Ul. Galatti 24, tiskovna konferenca.

S tem bodo sindikalni tajniki priznali dejansko stanje, ki je posledica razkola v tržaški CCdL. Ni namreč slučaj, da bosta sestanek in tiskovna konferenca prav na sedežu UILM.

Predstavniki deželnih kovinarskih podjetij na obisku na Reki

V četrtek, 1. julija so se predstavniki malih in srednjih kovinarskih podjetij dežele Furlanije-Julijske krajine sestali na gospodarski zbornici na Reki z direktorji podobnih podjetij, ki obratujejo v reškem okraju. Sestanek je organizirala zveza trgovinskih zbornic dežele Furlanija-Julijska krajina, da bi omogočila tehnično in proizvodno sodelovanje med podjetji sosednjih dežel. Delegacijo dežele Furlanije-Julijske krajine je sestavljalo kakih dvajset direktorjev, katere so spremljali predstavniki deželnih trgovinskih zbornic: dr. Burini, podpredsednik videmske zbornice, dr. Tamaro in dr. Lauzana iz tržaške oziroma pordenonske zbornice ter računovodja Rota, funkcionar deželne zveze trgovinskih zbornic.

Delegacijo so sprejeli dr. Bruno Nonkovič, generalni tajnik reške gospodarske zbornice, dr. Ivo Kraučak, vodja urada za zunanjo trgovino in direktorji kovinarskih podjetij reškega okraja.

Nato so gostje obiskali ladjedelnico 3. maj.

● **Predsednik deželnega odbora Berzanti** je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku novega avstrijskega generalnega konzula v Trstu dr. Heinricha Blechnerja.

S SEJE POKRAJINSKEGA VODSTVA PSI

Socialisti bodo nadaljevali boj za ohranitev prog PIN

Izidi upravnih volitev potrjujejo pravilnost politike PSI in zahtevo po učinkovitih reformah

Pokrajinski vodilni odbor PSI je na svoji včerajšnji seji razpravljal o sedanjem političnem položaju in o perečem problemu ladjevja in pomorskih prog PIN. O teh vprašanjih je obširno poročal pokrajinski tajnik Pesante. Med drugim je omenil izide upravnih volitev 13. junija in poudaril, da uspeh PSI potrjuje pravilnost njene politike in dokazuje, da levičarski del volivcev odobrava politiko reform, ki jo zagovarja PSI. To politiko, kot je bilo poudarjeno na zadnji seji osrednjega vodstva PSI, je treba še bolj okrepiti, obenem pa je treba preprečiti manevre tistega dela KD, ki po svojem porazu na zadnjih volitvah hoče blokirati reforme. Socialistična stranka dosledno zagovarja politiko učinkovitih reform in deluje za uresničitev razmer, ki bi omogočile nova gospodarska, socialna in politična ravnovesja.

Pokrajinski tajnik je nato govoril o zelo perečem problemu napovedane preureditve pomorskih prog in ladjevja PIN. Pri tem je omenil razgovore, ki jih je imela tržaška delegacija stranke v Rimu z ministrom za načrtovanje Giolittijem, kateremu so izrazili veliko zaskrbljenost spričo napovedanih ukrepov, ki bodo prizadeli smrtni udarec tržaškemu pristanišču in onemogočili njegovo pomorsko vlogo in funkcijo. Ob zaključku svojega poročila je Pesante poudaril odločno voljo tržaških socialistov, da nadaljujejo boj za ohranitev pomorskih prog. Pripomnil je, da je preureditev potrebna, toda ne za krčenje ladjevja in pomorskih prog, ampak za njihovo modernizacijo.

Začetek retrospektivnega dela festivala znanstvenofantastičnega filma

Z uvodnimi besedami prof. Cumbata in prof. Chiarinija se je včeraj popoldne pričel v kino dvorani Excelsior retrospektivni del IX. festivala znanstvenofantastičnega filma, ki je letos prvič tudi časovno ločen od festivala samega. Kot je v svojem govoru poudaril prof. Chiarini, je retrospektivna sekcija letos jasno opredeljena in vsebuje dela, ki so nastala v duhu surrealizma, gibanja, ki je takoj po prvi svetovni vojni nastalo iz reakcije proti racionalni in avtomatizirani družbi, ter zavračalo vsa njena načela v korist proste domišljije in nezatrane psihične dejavnosti, ki, prosta vseh moralnih in estetskih predsodkov, poseže v svet absurda. Glavni nosilci te ideje so bili Breton in Aragon, na filmskem področju pa je še sedaj najvidnejši predstavnik mehiški režiser Luis Bunuel. In ravno Bunuelova sta bila dva celovečerna filma, na katerih je temeljil prvi večer na gradu sv. Justa: «Simon del desierto» in «Subida al Cielo».

Pred njima pa so predvajali odlični kratkometražni film «Surrealismo» italijanskega režiserja Guida Gervasia, ki je z dobro izbrano antologijo del in umetnikov opisal celotni potek gibanja.

V popoldanskih urah pa sta program v Excelsiorju dopolnila belgijski «L'ile de Paque» in francoski «Le sang d'un poete».

uk

Nalezljive bolezni

Zdravstveni urad tržaške občine je v razdobju od 21. do 27. junija zabeležil naslednje primere nalezljivih obolenj: škrlatinka 2, tifus 1, ošpice 42 (2 primera izven občine), tifoidna mrzlica 1 (izven občine), norice 2, šen 8, rdečke 1, srbečica 6 (4 izven občine), vnetje jeter 1.

Umrl je Uroš Vagaja

Včeraj je v Ljubljani umrl Uroš Vagaja, opremljevalec, grafik in scenograf. Bil je star 50 let. Omagal je pred neozdravljivo boleznijo, ki ga je nenadoma zajela. Uroš Vagaja je bil življenjski entuziast, prežet z optimizmom in zaverovan v pomembnost umetniškega ustvarjanja. Inženir arhitekt po poklicu, ga je kmalu prevzela strast poetičnega oblikovanja v svetu grafike; v njem je dosegel učinke filigranske nežnosti. Uroš Vagaja je opremil celo vrsto knjig. Največje zadoščenje pa je imel z gledališčem. S scenografijo se je začel ukvarjati razmeroma pozno. Nekatere pomembne odrske postavitve v Ljubljani, Mariboru in Trstu nosijo njegov podpis. Pri nas je delal sceno za Pirandellovo komedijo «Saj ni zares», pripravil sceno in kostume za «Jeppeja s hriba», sodeloval je pri grafični opremi «Moči uniforme» in pri Totovih». Za najboljšo sceno je prejel nagrado Sterijinega pozorja, Prešernovo in Kajuhovo nagrado.

Uroš Vagaja je bil zelo priljubljen med vsemi slovenskimi gledališčniki in umetniki sploh. Zelo rad je potoval in njegovi stiki s pariškim, londonskim in predvsem češkim gledališkim življenjem so v njem izpopolnjevali človeka in umetnika. Zelo se je navezal na naše gledališče in se vživel v usodo naše narodnostne skupnosti. Pogosto je zahajal k nam, z nasmejanim obrazom in s pristno umetniško predanostjo, vlival poguma in poudarjal brezpogojno zaverovanost, ki je potrebna za življenje. Sovražil je sleherno grobost, kajti zanj je bila važna človeška toplina, je bilo važno prijateljstvo.

Umetnost Uroša Vagaje ni bila hrupna; izogibal se je racionalistični urejenosti sistematičnega dela. Zato so njegove stvaritve nastajale kot improvizacija, neprisiljeno in pristno. Tako je bilo tudi njegovo življenje. Slovenski svet je z njim izgubil nežnega človeka in umetnika. Naj mu domača zemlja lajša večni počitek.

F. B.

NA OPOZORILO JUGOSLOVANSKIH KRIMINALISTIČNIH ORGANOV

Tržaški leteči oddelek aretiral razpečevalca ponarejenih dolarjev

Največ 20 dolarskih bankovcev so zamenjali v Jugoslaviji, kjer so z njimi tudi plačevali bencin

Jugoslovanski kriminalistični organi so dali možnost letečemu oddelku tržaške kvesture, da je razčistil primer razpečevanja ponarejenih dolarskih bankovcev, ki kaže, so šli ponekod brez vsakega suma v promet.

Obvestilo je prišlo v Trst 30. junija s pripombo, da je Stelio Bernardi, ki stanuje, kot so ugotovili v našem mestu, v naselju S. Mauro, 20. istega meseca zamenjal v portoroški menjalnici šest ponarejenih 20-dolarskih bankovcev, 9 dni kasneje pa sta dve osebi s fiatom 850 TS 68869 plačali bencin s ponarejenim tujim denarjem.

Tukajšnji preiskovalni organi so takoj ugotovili, da je avto last 23-letnega Maria Baruta s Proseške ceste 381, Bernardijevega bratranca in dobrega prijatelja. Da bi prišli do dokaznega materiala so policijski organi dobili od sodnih oblasti dovoljenje za hišno preiskavo pri obeh. Pri Barutu niso našli ničesar, pri Bernardiju pa 5 ponarejenih bankovcev in potrdilo portoroške menjalnice. Fant je pod težo dokazov priznal, da je v Jugoslaviji večkrat zamenjal ponarejene dolarje ali z njimi plačeval bencin bratrancu, ki ga je večkrat spremljal.

Odkod pa ponarejeni dolarji? Dajal mu jih je vsakič, ko se je vračal iz Milana v Trst, njegov 47-letni oče Guido, ki stanuje prav tako kot on v sesljanskem naselju S. Mauro št. 196. Tudi Bernardi starejši je moral povedati svoje: dolarje, vsega skupaj 23 bankovcev, mu je dal neki trgovec iz Skopja, kateremu je med sejmom, ki je vsako sredo na Zasavski cesti v Zagrebu, prodal nekaj blaga. Prvi dvom, da so ponarejeni, se mu je porodil nedaleč od Zagreba, ko je hotel z njimi plačati bencin. Prodajalec je sicer omenil, da je papir tanjši od drugih dolarjev, a je bankovce vseeno sprejel in mu razliko izplačal v dinarjih. V Trstu je denar izročil sinu Steliu s prošnjo, naj ga vnovči onkraj meje.

Barut je v celoti potrdil zadevo, vendar je dodal, da je za ponarejene bankovce izvedel šele kasneje. Njemu bratranec ni dal niti enega, plačeval pa mu je bencin za izlete v Jugoslavijo. Bernardi je prvič v Portorožu zamenjal 20 bankovcev in dobil z zameno, še prej se je moral predstaviti s šoferskim dovoljenjem, 180.000 din, štiri dni kasneje pa je ponarejene dolarje zamenjal v hotelu Belvedere nad Izolo, 29. junija je s ponarejenimi bankovci plačal bencin najprej pri Sv. Luciji in nato pri Lazaretu, zadnja dva 20-dolarska bankovca, ki ju v novogoriški hotelski menjalnici niso hoteli sprejeti, pa je dal nekemu hotelskemu gostu.

Nekaj bankovcev je Stelio Bernardi, kot je sam priznal, zamenjal pri «potujočem menjalcu» na Trgu Stare mitnice. Tega so seveda izsledili in ga identificirali za 75-letnega Alberta Pelizzolo iz Ul. Battisti. Mož je vse priznal in pripomnil, da se je po zamenjavi kmalu zavedel prevare. Odšel je namreč v bližnjo podružnico Banco di Napoli, kjer so mu povedali, da so ponarejeni. Policijo se je bal obvestiti in je hotel zadevo sam poravnati. Toda kljub temu, da je vneto iskal mladeniča, ki ga je prevaral, ga ni mogel najti. Ni mu preostalo drugega kot da je ponarejene dolarje dal v varstvo 33-letnemu sinu Romanu, ki jih je imel spravljene v svojem baru. Tako se bosta morala tudi ta dva zagovarjati pred sodnikom, a bosta do procesa ostala, kot Barut, na začasni svobodi. Bernardijeva pa sta končala v zaporu, kjer bosta ostala verjetno do zaključka preiskave, ki so jo na opozorilo tržaške kvesture uvedli tudi v drugih italijanskih mestih.

VESTI S KOPRSKEGA

600 izvajalcev na mednarodnem folklornem festivalu ob obali

Festival bo trajal od 10. do 24. t. m. - 18 nastopov skupin iz petih držav - Delovni jubilej v Ilirski Bistrici

Organizatorji letošnjega folklornega festivala na slovenski obali so seznanili novinarje z letošnjimi prireditvami, kakor tudi s perspektivo te tradicionalne kulturne manifestacije. Festival se bo začel 10. julija v Portorožu, sklepna prireditev pa bo 24. julija na Titovem trgu v Kopru. Vmes se bo v štirinajstih dneh zvrstilo okrog 18 nastopov jugoslovanskih, italijanskih, avstrijskih, madžarskih in romunskih folklornih skupin in to v vseh večjih krajih slovenske obale. Vsega skupaj bo nastopilo nad 600 folklornih reproduktivnih izvajalcev. Koncept festivala se torej v bistvu v primerjavi z lanskim letom ne spremeni, večji poudarek bo le v širšem angažiranju hotelskih podjetij, da bi s primerno organizacijo in propagando zagotovili čim večjo udeležbo iz vrst domačih in tujih turistov.

Ko so govorili o perspektivi festivala, so organizatorji poudarili hotenja, da bi festival prerasel v prihodnjih letih v vseevropsko prireditev z vključitvijo številnih znanih evropskih folklornih ansamblov.

* * *

V tovarni Lesonit v Ilirski Bistrici slavijo pomemben jubilej: 25-letnico obratovanja in 20-letnico samoupravljanja. Ob tem dogodku je bila slavnostna seja delavskega sveta, na kateri so sklenili preimenovati tovarno v «Lesna-kemična industrija Lesonit, Ilirska Bistrica». Na osrednji proslavi so izročili namenu novo lakirnico, vsekakor enega izmed najpomembnejših objektov v prizadevanjih tovarne, da bi uvedli najsodobnejšo proizvodnjo. Ob slovesnostih so v tovarni izročili spričevala vsem delavcem, ki so opravili izpite za kvalifikacijo, uvedli so izplačevanje osebnih dohodkov po hranilni knjižnici ter namenili 25 tisoč novih dinarjev za gradnjo otroškega vrtca v Ilirski Bistrici. Delavski svet je tudi sklenil, da bodo vsako leto v juliju organizirali množični izlet vsega kolektiva na Sviščake.

RADIO VELE VIZIJA

TOREK, 6. JULIJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Pozavnist Alpert in ansambel «The Tijuana Brass»; 12.10 Pratika; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Casamassima; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Komorni koncert; 19.00 Otroci pojo; 19.10 «Vinko Vodopivec»; 19.20 Glasbeni best-sellerji; 19.40 Zbor iz Škednja in Mačkovelj; 20.00 Šport; 20.35 Gounod: «Faust», opera.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.20 Radijska igra; 16.00 Opera.

KOPER

6.30, 7.00, 11.00, 12.30, 14.00, 19.00, 22.30 Poročila; 8.10 Jutranja glasba; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.15 Lahka glasba; 10.30 Nove plošče; 11.15 Ansambel Jackie Davis; 11.30 Plošče; 12.00 Plošče po željah; 14.05 Polke in valčki; 14.30 Zbori in baleti iz oper; 15.00 Naši pevci; 16.30 Počitniški vrtiljak; 17.00 Primorski dnevnik; 17.15 Iz priljubljenih oper; 18.10 Pevec dneva; 18.30 Priljubljene melodije; 19.15 Popoldanski koncert; 19.45 Ritmi za mlade; 20.30 Spored RL; 23.20 Glasbeni cocktail; 23.30 Novo in moderno; 24.00 Spored RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 in 23.05 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Poje baritonist G.G. Guelfi; 12.10 Plošča za poletje; 13.15 Popoldanska oddaja; 16.30 Za vas mlade; 18.45 Spored za turiste; 19.00 Dir. E. Jochum; 19.30 «Bis!»; 20.20 Rossinijeva opera; 22.20 Koncert lahke glasbe.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 10.30, 13.30, 18.30 in 19.30 Poročila; 7.40 Pojeta F. Cigliano in E. Fitzgerald; 8.40 Orkestri; 9.50 «Goya», rad. nadaljevanka; 10.05 Plošča za poletje; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Prosta plaža; 14.00 in 18.05 Kako in zakaj; 14.05 Plošče; 15.15 Orkestri lahke glasbe; 15.40 Tečaj francoščine; 18.35 Plošče; 19.15 Plošča za poletje; 20.10 «Supersonic»; 21.50 Ženska 70; 22.40 Skrivnosti Pariza, 7. nad.; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.45 Baročni koncert; 12.10 Ameriška operna glasba; 13.00 Medigra 14.30 Gregorijansko petje; 15.30 Simf. koncert; 18.45 Oddaja o prometu; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Sodobna glasba.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Mannheimska šola; 9.45 Sodobna ital. glasba; 10.20 Arhiv plošč; 11.00 Medigra; 12.30 Plošče; 13.20 Donizetti: «Anna Bolena».

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 18.00, 19.30, 22.00 Poročila; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Počitniško popotovanje; 10.20 S pevcema M. Deržaj in V. Vukovom; 11.15 Pri vas doma; 13.10 Iz oper hrvaških skladateljev; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 «Od vasi do vasi»; 14.30 Priporočajo vam... 15.10 18 tednov — 18 oktetov; 14.40 «Na poti s kitaro»; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Majhen recital violončelista Alojza Mordeja; 17.00 «Vrtiljak»; 17.40 Z orkestrom Alfredo Antonini; 18.00 Vremenska napoved in poročila; 18.10 Popoldanski simfonični koncert; 19.15 V torek na svidenje! 19.45 Četrt ure s pevko J. Svete; 20.00 Lahko noč, otroci! 20.15 Minute z ansamblom J. Krežeta; 21.00 Prodajalna melodij; 21.30 Radijska igra; 22.42 Majhen koncert lahke glasbe; 23.15 Iz sodobne slovaške glasbe; 00.05 Literarni nokturno — J. Attila: Pesmi; 00.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

ITAL. TELEVIZIJA

18.15 Spored za otroke; 19.15 Sub 71; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Un'estate, un inverno», TV nadaljevanka; 22.10 Tretja B; 23.10 Dnevnik.

II. KANAL

17.10 Eurovizija: Tour de France; 21.00 Dnevnik; 21.15 Boomerang; 22.15 Spored z C. Aznavourjem, J. Greco in P. Pravo.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanke; 20.30 Dokumentarec; 21.10 TV film; 22.00 Jazz.

JUG. TELEVIZIJA

TOREK, 6. julija

19.25 Obzornik; 19.40 Prijatelj Ben — mladinski serijski film; 20.05 Stare krčme: Pri Recju; 20.35 Cesta in mi: Epidemija na kolesih; 21.00 TV dnevnik; 21.35 Ljubezenski film — madžarski film; 23.15 Malo za šalo, malo za res — I. oddaja; 23.45 Poročila.

SREDA, 7. julija

19.20 Obzornik; 19.35 Pika nogavička — švedski film; 20.10 Po sledeh napredka; 20.40 Pet minut za boljši jezik; 21.00 TV dnevnik; 21.35 I. Štivičič: Kam gredo divje svinje; 22.35 Teh naših 50 let; 23.35 Poročila.

ČETRTEK, 8. julija

19.20 Obzornik; 19.35 Družina; 20.05 Enkrat v tednu; 20.20 Vse življenje v letu dni — serijska oddaja; 21.00 TV dnevnik; 21.35 L. N. Tolstoj: Vojna in mir — II. del; 22.25 XXI. stoletje; 23.25 400 let slovenske glasbe; 00.00 Poročila.

PETEK, 9. julija

15.00 Balkansko teniško prvenstvo; 19.15 Obzornik; 19.30 Veseli tobogan — Ljubljana — II. del; 20.00 Mestece Peyton — serijski film; 21.00 TV dnevnik; 21.35 S pesmijo in plesom: Rdeče podvezice, ameriški film; 23.10 Odiseja miru; 23.40 Poročila.

SOBOTA, 10. julija

15.00 Balkansko teniško prvenstvo; 18.35 Obzornik; 18.50 Po domače z ansamblom Ludvika Lesjaka in viškimi fanti; 19.15 Smiljan Rozman: Mesto izobilja; 20.30 TV kažipot; 21.00 TV dnevnik; 21.35 Glasba Sorkočevića; 22.00 Dubrovniške poletne prireditve; 22.35 Svet otokov in atalov; 23.00 Maščevalci; 23.50 Poročila.

Hotel LEV Ljubljana
VOSNJAKOVA 1
TELEF. 310-555
Telegram LEVHOTEL
Telex 31350
KATEGORIJA «A»
Sodobno opremljene sobe · Apartmaji · Restavracije · Restavracijske terase · Dancing kavarna · Zabavni in artistični program · plesna glasba · Aperitiv bar · Razgledna terasa · Terasa za sončenje · Banketne in konferenčne dvorane · Čitalnica · Frizerski salon · Menjalnica · Taksi služba Lasten parkirni prostor · Pristajališče za helikopterje · Boksi za pse · Hladilnica za divjačino.

GOLF Hotel BLED
JUGOSLAVIJA
«A» KAT.
TEL. 77591 — 77504

SPLOŠNA PLOVBA piran - jugoslavija
Župančičeva 24
66330 Piran, pp 1
Telefon (066) 73-881 (10 linij)
Telegram: Plovba Piran
Mednarodni pomorski prevozi z modernimi ladjami nosilnosti 8.000 — 19.000 ton
— LINIJA OKOLI SVETA
— LINIJA JADRAN ZAHODNA AFRIKA - JADRAN
— PROSTA PLOVBA
— POTNIŠKA SLUŽBA
— SIMEX Ljubljana — samostojna enota za uvoz-izvoz, grosistično trgovino in zastopanje tujih firm
Za vse informacije se, prosimo, obrnite na upravo podjetja v Piranu ali na naša predstavništva v Jugoslaviji in v inozemstvu.

GOSTIŠČE «ODDIH»
Plošča «oddih» :: Telečje in prašičje krače :: Domači piščanci :: Soške postrvi in vsa jedila po naročilu :: Domača briška vina
NOVA GORICA
TELEFON 21.5.68
Ob torkih zaprto

OGLEJTE SI POSTOJNSKO JAMO
in VABIMO VAS v naš novi hotel «JAMA»

TRST - Ul. Boccaccio 3
Telefon 414161
TOVORNI PREVOZI
POŽAR ARTEMIO
v vse kraje, tudi v inozemstvo

CASINO' PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ
Odprto vse leto

HOTEL RIVIERA PORTOROŽ
Moderne sobe, moderna kuhinja, «GIRL BAR» z modernim programom odprt vso noč

RESTAVRACIJA LIPA Šempeter pri Novi Gorici
ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami, pristen kraški pršut in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina.
SPREJEMAJO SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

PARK HOTEL
NOVA GORICA — TEL. 21442
MODEREN HOTEL 93 SOB :: 182 LEŽIŠČ :: MODERNA RESTAVRACIJA :: kavarna :: nočni bar :: gostilna pri Hrastu :: gostilna Zvezda :: Vam nudijo kvalitetne gostinske storitve po nizkih cenah